

Kraiso Jonén Wakmwaek Korop naenámp Ankank Érik Yénképámp Kar **Mekia Akwapnámp Kar**

Jisas pok tenánko, 60 a, 65 yopwar niamp arake fek, mao éréképá yárakimp arop Jono apár amor ke Patmos mek kalabusi yak nánko, Kwaro man nínik tokwaeráp yém yénkép.

Am yém te Kwaro kápae kare ankank wakmwaek korop naenámpan yénkép námpon. Am ke fek te, Kwarén mér monap arop fárakapao Kristen fákáreran touwe kwatae nénk napantá, am fárakapamp méran kárakáre sánkria, Jono mámá buk kumwi námpon.

Mámá buk fek te wakmwaek korop naenámp ankankan sénámp kápae kare wounáp kar am mek yak námpon. Wounáp kar fi kor te aránon: Jisas Krais te tokwae karara, maomp yae kor fek Kwaro kápae kare yopor arop apárok tirá néria, Satanén kor apárok anámpá pap naenámpo. Tá Jisas am takia pwar nánko, Kwaro koumteouráp arop kárakáre fek foukouri yakápi napan éréképeanánko, wourékam némpouk yae-párák kare yakáp mwanapan sénámpo.

¹ Mámá buk fek yaknámp kar te wokwaek mek wouroumpayakámpo Jisas Kraiso érik farákáp námpono. Kwaro am kar Jisas Kraisén mao náráp tére aropan, ankank koupour érik farákárano

yénképaeria sánk námpon. Mao Kwaromp tére arop Jon ononampok náráp ensel sámp-kérép nánko, mao te onan am ankank táman yénképria sénámpón.

² Ono am ankank wae nkea nampan am Kwaromp kar Jisas Kraiso yénkép námp táman érik farákáp nampon. Mámá kar te kare karono.

³ Arop mámá Kwaromp ankank wakmwaek korop naenámpón sénámp kar nkea farákáp konap, tá arop mámá profet kar wawi konap, tá arop mámá kumwi tenámpaok i konap, am arop fárakap ponankoran Kwaro ourour sánk naenámpón. Am te apae riteanápe, am ankank korop naerianámp ke te oukoumwan Kwaro wae séri námpara, mao ankár tak naenámpón.

Jono fákánek sios mek kar kumwirá nénkámp kar

⁴ Ono Jon ono mámá kar kukumwia provins Esia mekamp fákánek sios mek yakápnap koumteouráp arop, yumanapok tirá kérép rae. Onomp ninik te, Kwar oukoumwan yak námp, tá wokwaek kar yakámp, tá nánkár wakmwaek kor yaká yak naenámp, mao fwap námokuráp ninik fek yumwan ninikia yaewourria yonkwae porokwe nénganoria nampon. Tá Kwaromp tére mwaria nánapnap fákánek spiritao Kwaromp sia king éntér mwaek yakáp i konap, mao yumwan takanáponoria nampon.

⁵ Tá Jisas Krais te Kwaromp kar ponankor yae-párák farákáp konámp aropono. Mao te manénkir sumpwia fárámpea, mao apárokamp king fárakapamp Tokwae Kar yak námpon. Onomp

ninik te am yininkaopwe támao yumwan ninikria yonkwae porokwe nénk mwanapon.

⁶ Aeriaka mao nomwan maomp Naropwar Kwaromp pris tére mwanámp káká pwar nánko, Kwar námoku te nomp King yak námpon. Maomp e tokwae, tá kárakáre tokwae te ankár yaká yak konámpono. Am te kareno! ☩

⁷ Yumo nkenk! Mao te koumwe mekia ék nánko, arop ponankor fwap mao námokuráp yi kare fek nke mwarea napon. Arop ponankor man oump fek faropap, tá nil fek pukupap, mao kuri nke mwanapon. Tá apárokamp kápae kare fi arop maniap táman ninikia, apae maoianria yonkwae touweria éménka wae mwarea napon. Ye! Am te waeman kare kar tak mwanapon. ☩

⁸ Kwar Tokwae Kar kárakáre tokwaerápao arakrá sénámpón: “Ono manénkir kar yak, tá wakmwaek kar yak nampon.” Am Kwar támao oukoumwan yak, wokwaek kar yak, tá nánkár wakmwaek kor yaká yak naenámpón.

Jono Kraisén nkenámp kar

⁹ Ono Jon ono te yiráp ankwapnápono. Nomo énénki Jisasomp aropono. Nomo énénki nomwan sápnap touwe sámp konámpón. Nomo énénki Kwaro taokeyak konámp fi mek yakáp námpono. Tá nomo ponankor touwe sámpea kárakáre fek fokopeyakáp i konámpóno. Ono Kwaromp kar farákápria, tá ono Jisasén mér namp farákáp nampono. Aenanko, am fek táman onan fákapea santukupea solwara aokokwampianánko, yaknámp

✩ **1:6:** Kl 1:17-18; 1 Pi 2:9; 1 Jo 1:7; Yé 4:5; 17:14; 20:6 ✩ **1:7:** Mt 24:30; Jo 19:34,37; Ap 1:11

apár amor ke kánanke Patmos mek páte napo yak nápon.

10 Jisas Tokwae Karamp yae Sande fek, Yiki Kor Spirit onan oupouroup nánko, am fek táman onomp younkwe mwaek arop kar niamp tékén wumwi nánko maok, am te wur kar niamp. [☆]

11 Aenánko am karao sérrá, “Ponankor ankank amo nke nap te, amo ankár buk fek kumwia fákánek sios mek tirá kérépampo. Amo Efesus mekamp sios mek, tá Smerna mekamp sios mek, tá Pergamum mekamp sios mek, tá Taiataira mekamp sios mek, tá Sardis mekamp sios mek, tá Filadelfia mekamp sios mek, tá Leodisia mekamp sios mek arakrá tirá kérépampo.”

12 Tak nánko, ono am onan kar sénámp aropan nke naeria sámp-arákár. Ono sámp-arákarea nke nanko, fákánek lam gol tankáp.

13 Tá ono nke nanko, arop ankárrankamp am lam ou mek yak. Am arop te Aropamp Táráp niamp. Mao te waempyam tokwaeri * yirímp tenánko, pikia pu kor yarápae fek tank nánko, am waempyam fek tapek parák gol † yumuntuk yirímp tenánko yak.

14 Maomp me pwae te sipsip pwae niamp wupwi ‡ kor kareria, tá koumwe wupwi niamp

[☆] **1:10:** Jo 20:1,19,26 * **1:13:** ‘Waempyam tokwaeri’ ran ninik mwanámp te, pris tokwae, tá profet, tá king, arake pourouráp arop tokwaerao yirímp konapan Jisaso kuri takeniamp arop tokwae yak námpán yénképrá yirímp nápon. † **1:13:** ‘Gol’ te kingomp e tokwaeran wounáprá Kwaromp waentar kwapweran yénkép nápon. ‡ **1:14:** ‘Me pwae wupwi’ te ‘Yak sorokwap kor aropamp me korokamp wupwi pwae niamp’rá sénámpón.

arake. Tá maomp yi te yaomwi yurunk niamp. §

¹⁵ Maomp pu kor te yaomwi tokwae mek yankapramp bras * waentar niamp. Tá ono maomp kar wa nanko te, ént tokwaerao souroukoup námp niamp.

¹⁶ Mao te fákánek térme yae-párák mwaek tia fákeyak, tá bainat énénkér mwaek wirápa waenámp maomp táp mek yakámp érik akár koropá yak. Maomp yimetáp te yámarao kárákáre fek tákapa waenámp niampono. *

¹⁷ Aenánko, ono man nkea mao pu páte yak námp fek wonae fik piká párákapea wae arop sumpwi konámp niampi yak. Aenampan maok, mao náráp yae-párák mwaek yae onomp pourouk papria sérrá, “Amo te apápi kwapono. Ono manénkir kar yakamp, ono wakmwaek kar kor yak nampon.

¹⁸ Tá ono yiki yak konampono. Wokwaek ono wae sumpwiampan maok, amo nkeae. Oukoumwan te ono yiki yaká yak nampon. Tá ono sumpwi mwanap ménkiamp ki, tá sumpwi aropamp némpoukamp ki te ono fákeyak nampon.

¹⁹ Aenampara, amo ankár mámá ankank oukoumwan yak námp nke nap, tá wakmwaek korop naenámp ankank nkeria kor kumwiampo.

²⁰ Amo wae mámá fákánek térme onomp yae-párák mwaek yak nánko nke napono. Tá mámá

§ **1:14:** ‘Yi yaomwi yurunk niamp’rá sénámp te, Jisasomp yi te sios mek kápaе kare ankank ponankor nkeria, ankákárang aropamp kwatae ninikan kor nkea yopor námpán yénkép námpón. * **1:15:** ‘Yaomwi tokwae mek yankapramp bras’ te Kwaro kwatae niníkráp koumteouráp aropan kot naenámp kárákáre tokwaeran yénkép námpón. ✯ **1:16:** Hi 4:12; Yé 19:15,21

fákánek lam gol nke napono. Am te kar mek yak námpo. Tá am fi te ará: Am fákánek térme te fákánek siosomp ensel fákáre, tá fákánek lam te am fákánek siosono.”

2

Efesus mekamp siosnámpok sámp-kérépámp kar

¹ Am arop warko ankwap kar arakrá sér, “Amo ankár Efesus mekamp sios fákáreramp enselén kar ankwap kumwia sámp-kérépampo. Am kar te ará: ‘Ono te onomp yae-párák mwaek yae te térme fákánek ti-samp yak, tá fákánek lam gol ou mek yárák i konampao, ono amwan mámá kar sámp-kérép rae:

² Amo ponankor apae-apaenap nínik, tá waráp tére tokwae nap, tá amo kárákáre fek fokopeyak-nap nínik te am te ono wae méri yak nampon. Tá amo kwatae níniknap aropan warákár mo kare napan kor wae mér nampon. Am arop fárákap amwan arakrá sér, “Yino kuri aposelono.” Aenapan maok, mao te aposel mono. Amo wae am fárákapamp kar youroukoupia am fárákapamp kwekárnap nínik nkea wae mér napono. [✳]

³ Arop fárákap te amo onomp e sámp-fákeyak napan nkea, am fek amwan touwe kwatae nénk napon. Aenapo amo am táman kokwae mo, am touwe sámpea kárákáre fek fokopeyak konapono. Am te ono wae mér nampon.

⁴ Aeno ono amwan kar arakrá sénae rae: Wokwaek amo wourékam méráp ke fek te, amo onan warákár kariapan maok, oukoumwan te mo napono.

[✳] **2:2:** 1 Jo 4:1; 2 Jo 1:7-11

5 Wokwaek te amo kwapwe kare niničiapan maok, oukoumwan te am ninič am pwate napono. Aenapara, amo ankár wokwaekiap táman warko niničia, oukoumwan kor kwatae ninič pwararea am kwapwe kare ninič fek akwapampo. Táte amo tak moria kwatae ninič younkwek sir mo napo te, ono amonapok koropea waráp lam warko pwarokwap nanae. [◊]

6 Aeno amo oukoumwan fákeyaknap yae-párák ninič te Nikolasomp firaonap kwatae ninič monoria yopor i konap te, am te kwapwe karenono. Ono kuri monoria yopor i konampono.

7 Ae konampara, arop waeman woupwirápara, mámá Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar má fwapia wa kuno. Táte arop yorowar kwe-pwarari námp te, ono fwap 'Takae'rá sénanko, arop yiki yak sánk konámp yaoamp ki fwap sámpea fánaenámpón. Am yao te yámar mek Kwaromp yopwar mek yak námpón.' [◊]

Smerna mekamp siosén sámp-kérépámp kar

8 Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: 'Tá amo ankár Smerna mekamp siosomp enselén kar ankwap kumwia sámp-kérépampo. Am kar te ará: 'Ono manénkir kar yak, tá wakmwaek kar yak namp aropono. Ono wokwaek wae sumpwíampan maok, oukoumwan te yiki yak nampao, ono amwan mámá kar sámp-kérép rae.'

9 Amwan touwe korop námp, tá amo ankank moráp arop yak nap te ono wae mérampon. Aenampan maok, ono nke namp te, waráp waemp te Kwaromp ankank kápaе kareráp námpono.

[◊] 2:5: Yé 3:3 [◊] 2:7: Stt 2:9; Yé 22:1-2,14

Amwan Juda ankwap fárakapao wourouump sénap te ono wae mér nampon. Am arop fárakapao sérrá, “Yino te Juda fi mekamp”rá sénapao maok, mao te Juda fi kare mono, Satanomp arop fi kare támaono.

◊

10 Nánkár wakmwaek tae morok yumwan touwe sánk mwanapan maok, yumo táman apápi kwapon. Yumo wawen! Satano yumwan poupwekápria yumo yiráp méran mokop nap nke nae ritea arop ankwap fárakap tia fápákamánk naerámon. Aenánko, yumo touwe sámprá tukupea fére-sámpramp yae * fek mwanapon. Aeno amo ankár Kwarén mér nap kárákáre fek sámpá yakrá akwapea amwan sámp-wourouumpnap ke fek napo kor, fwapon. Ono amwan foporakorria manénkir kámákár akwap námpo sámp konámp ankank niamp yiki yak sánk nanampono. ◊

11 Aenanampara, arop te waeman woupwirápara, ankár Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar mámá fwapia wa kuno. Táte aropao yorowar kwe-pwarari námp te anánk sumpwirao man sámp mo kareno.’ ” ◊

Pergamum mekamp siosén sámp-kérépámp kar

12 Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: “Tá amo ankár Pergamum mek yaknámp siosomp enselén kar ankwapmwaek kumwia sánkampo. Am kar te ará: ‘Ono te bainat tokwaeri énénkér mwaek wiráp kare námp sámp-fákeyak nampao, amwan mámá kar sámp-kérép rae: ◊

◊ **2:9:** 2 Ko 11:13-15 * **2:10:** ‘Fére-sámpramp yae’rá sénámp te, ‘Fae tákáre ke fekia pwar naenámp’rá sénámon. ◊ **2:10:** Lu 22:31-32; 2 Ti 4:8; Je 1:12; 1 Pi 3:4 ◊ **2:11:** Yé 20:14; 21:8 ◊ **2:12:** Hi 4:12

13 Ono waráp némp te wae mér nampon. Am némpouk Satano king yoroi yak námpono. Aeno amo onont kárakáre fek yakria, waráp mér nap mek wouroump mo i konapono. Wokwaek am arop Antipas onomp kar farákáp konámp arop mao te amont yakria, onomp karwaok karrá tére nánko, yiráp Satano poukeyak námp am némpouk am fek am arop fárakapao man sámp-wouroumpapono. Aeapan maok, amo am fek onan mér nap pwar moiapono.

14 Aeno ono amwan kar ankwapmwaek sénae rae: Amont arop ankwap fárakap Pergamum mek kwatae profet Balamomp niníkan sámpea kárakáre napono. Am te ará: Mao wokwaek ankwap fi mekamp king Balakén Israel fi mekamp aropan kwekárrá kwatae niník fek tukup mwanap yénk naenámpria yénképeanánko, am Israel fi ponankor taki napono. Am te ará: Balak Israel firan, kwekár Kwarén ofainap nepe fépérria, tá kokopor niníkaok tukupenkrá kwekárimpono. ☩

15 Tá taknámp arop ankwap fárakap amont yakáp nap am fárakap te Nikolasomp firápamp kar sámpea mántwaok paokop napon.

16 Aenapara, amo ankár kwatae niník younkwek pwarampo. Táte amo tak mo napo te, kánanke kwarok ke fek amonapok koropea ono amont onomp táp mek yaknámp bainat fek yorowar nanae. ☩

17 Aeno arop te waeman woupwirápara, Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar

✩ **2:14:** Nam 25:1-9; 31:16 ✩ **2:16:** Yé 19:15; 22:12

mámá fwapi wa kuno. Táte arop yorowar kwe-pwarari námp te, ono man yámar mekamp fir ankwapmwaek mek yak námp nénk nanampon. Tá ono man woupwi kor yumwi sánk nanampon. Am yumwi te ono e wourékam am fek kumwi tenanko, arop ankwap am e mér mono. Arop yumwi sámp námp mao saráp mér naenámon.’” [⊗]

Taiataira mekamp siosén sámp-kérépámp kar

¹⁸ Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: “Tá amo ankár Taiataira mekamp siosomp enselén kar ankwap kumwia kérépampo. Am kar te ará: ‘Ono te Kwaromp Táráp, tá onomp yi te yaomwi yurunk niamp, tá onomp pu te bras waentar kwapwe niampao, ono amwan mámá kar sámp-kérép rae: [⊗]

¹⁹ Amo apae-apae nap nínik ponankor ono wae méri yak nampono. Amo arop fárakapan warákarrá, tá amo onan mér, tá amo arop fárakapan yaewourrá tére nap te, ono wae mérampono. Tá amo kápae kare touwe sámpaea kárakáre fek fokopeyak nap te, ono wae mér nampon. Tá nkvakwe make nínik amo manénkiri nap, am te kwapwe karean maok, oukoumwan nap támao kwapwe kare kareno.

²⁰ Aeno ono amwan oukoumwan mámá kar sénae rae: Amo mámá yupu Jesebel taki yakanoria pwate napo, amont yak námpono. Am yupu te arakrá sér i konámon, “Ono te profetono.” Aerá sénámpao maok, mao te onomp tére konap arop fárakapan kwekárrá, kokopor i konap nínikaok

[⊗] **2:17:** Yé 3:12 [⊗] **2:18:** Yé 1:14-15

tukuprá, tá kwekár kwarén ofa sánknap nepe fépér mwanap ninikaokenkria yénk námpo.

21 Ono te mao kwatae ninik am younkwek pwaranoria ankwap ke yépék nampan maok, mono. Mao te am kokopornámp kwatae ninik te younkwek sir mo námpo.

22 Aenámpara, wawenk! Ono am yupuan touwe sánk nanampono. Tá am arop fárakap méntér kokoporrá paokop napo kor, am kwatae ninik younkwek sir mo napo te, am fárakapan kor touwe tokwae sánk nanampon.

23 Maomp wakmwaek tukupnap aropan kor tirá wour nanampon. Aenanampara, sios ponankor wae mér mwanapon: Ono te ponankor aropamp ninik mek youroukoup karia fákeyakrá, ono nopok yumwan ankákáranksrá aminap puri fek, take pourouráp touwe nénk nanampon.

24 Aeno ono oukoumwan yumo ankwap fárakap Taiataira mek yakápap koumteouráp arop yumwan sénampono: Yumo am karwaok mo, tá yumo am ‘Satanomp ninik mek kar tukupenk’rá sénap mér mo nap, yumwan ono arakrá sér rae: Taknap arop fárakap yumwan te ono warko ankwap tére am yumuntuk pap mo, fwapono.

25 Aeno ponankor ankank yumo ti-samp nap te, ankár sámpá kárakárerá tukupea ono koropnamp ke fek kipo.

26 Táte arop yorowar kwe-pwar, tá mao onomp ninikaokrá akwapea mao sumpwiria pwarnámp ke fek nánko te, ono man kárakáre sánk nanko, mao fwap arop fi ponankor taokeyak naenámpo.

27 Tá mao fwap ain yaopwae sámpea am fek

kápae kare arop fi kárákáre fek poukwap námp te, aropao kwar fek yoroinap sospenan porokwapá fouria tiri yui sir konap niamp naenámpón. Am tére ono man sánk nanamp te onomp Naropwaro onan koumteouráp arop poukwapaeria sáp námp niampono.

²⁸ Tá ono man térme Wap Kumur sánk nanampono. [✡]

²⁹ Aeno arop te waeman woupwirápara, ankár Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar má fwapia wa kuno.’ ”

3

Sardis mekamp siosén sámp-kérépámp kar

¹ Tá am arop warko ankwap kar arakrá sé: “Tá amo ankár kar ankwap kumwia Sardis mek yaknámp siosomp enselompor sámp-kérépampo. Am kar te arakono: ‘Ono Kwaromp fákánek Spirit sámp-fákeyak namp, tá fákánek térme samp nam-pao, ono amwan mámá kar má sámp-kérép rae:

Amo apae-apae nap níník ono wae méri yak nampono. Arop fárakapao amwan arakrá sé, “Mámá sios te fwap yiki yak námpón.” Aerá sénapan maok, mono, amo wae sumpwi yak napono.

² Aenapara, amo te ankár amp nap pwarará fárámpae! Waráp kápae kare kwapwe kare níník te oukoumwan fwap yak námpao maok, wae pwar naeria wae námp am amo ankár kárákáre fek fákeyakampo. Am te apae riteanápe, ono nke nanko, kápae kare amonap ankank te onomp

[✡] **2:28:** Sng 2:8-9; Yé 22:16

Kwaro nke námp fek ankwap ankárrankamp yae-párák kare mono.

³ Amo wokwaek mámá Kwapwe Kare Kar wawia wae sámpapono. Aenapara, amo ankár táman warko nikia mántwaokria kwatae ninik younkwek pwarampo. Táte amo fárámpria ampi tenap pwarará fárámp moia te, kánánkámp oukun naeria yárnámp aropao i konámpnámp, ono amonapok korop nanko, amo ono korop naeramp ke mér mo nanape. [◊]

⁴ Aeno amo te wae arop ankwap yinink oukoumwan Sardis mek yakáp nap maomp waempyam sámpá oumi pap moi napono. Aenapara, am fárákap te fwap waempyam wupwi kor yiríria onont tukup mwanap pwi napono. [◊]

⁵ Táte arop yorowar kwe-pwarari námp te, ono man take pourouráp waempyam wupwi yirímpá papria, maomp e yiki yakáp mwanapamp Buk fek yaknámp te torokor mo, fwapon. Ono fwap maomp e onomp Naropwaro nke námp fek, tá maomp ensel fákáre nke nap fek érik farákáp nanampono. [◊]

⁶ Aeno arop te waeman woupwirápara, mao te ankár mámá kar Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar má fwapia wa kuno.’”

Filadelfia mekamp siosén sámp-kérépámp kar

⁷ Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: “Tá amo ankár kar ankwap kumwia Filadelfia mek yaknámp siosomp enselompor sámp-kérépampo. Am kar te arakono: ‘Ono yiki kare yakria ono kare kar ninik fi kor kareno. Ono te Devito sámp-yakámp

[◊] 3:3: 1 Te 5:2 [◊] 3:4: Lu 10:20; Ju 22-23 [◊] 3:5: Mt 10:32

ki sámp-fákeyak nampono. Ono ménki kíkip nanko te, arop ankwap ankárankampao warko ménki kér mono. Tá ono ménki kéri tenanko te, arop ankwap ankárankampao warko kíkip mono. Ae konampao ono amwan mámá kar má sámp-kér ép rae: [◊]

8 Amo apae-apae nap nínik ono wae méri yak nampon. Aeno amo nkeae! Amo nke nap fek ono ménki kík-pwate nanko yak námp te, arop ankwapao fwap kér naenámp pourou mono. Ono wae mér nampon: Amo te waráp kárákáre ouk-oumwan kánanke yak námp fek, onomp karwaok akwapria, apae-apae koropánk nánko, amo onan mér nap pwar moi napono.

9 Amo mámá arop fárakap Satanomp firápao 'Yino te Juda fi mekamp'rá sénapan maok, mao te Juda fi monap wae mérapono. Aenapan maok, am fárakap te kwekár sérarrá, kwatae nínik fek paokop napono. Aeno amo wawae! Ono am fárakapan sénanko, waráp pu wonae fik me kor woukourria ono amwan warákár kare namp mér mwanapon.

[◊]

10 Amo onomp karwaokria amo amwan koropnámp touwe ponankor sámpea kárákáre fek fokopeyak napono. Aenapara, ono fwap amwan taokeyak nánko, am kápae kare apár mekamp ponankor koumteouráp aropan mokop nap nke naerianámp ankank korop námpao kor, amwan te korop mo fwapono.

11 Ono amonapok koupour kar korop nanae. Amo sámp-fákeyaknap kwapwe kare nínik te ankár kárákáre fek fákeyakampo. Takria amo nopal sámp

[◊] **3:7:** Ais 22:22 [◊] **3:9:** Ais 60:14

nanap ankank arop ankwap waráp kwapwe kare
nínik kwe-pwarará, sámpantáno. ☩

12 Táte arop yorowar kwe-pwarari námp te, onomp Kwaromp Yiki Kor Nap oumpwarani kwapnámp sámp-fokop tenanko, mao te am yiki kor nap pwarará, warko ek akwap mo kareno. Ono fwap man onomp Kwaromp e, tá onomp Kwaromp taun e, maomp pourouk kumwi nanampono. Am némp te Jerusalem wourékam, am te onomp Kwaronámpoknámp yámar mek pwararea ék naenámpon. Onokump wourékam e táman kor maomp pourouk kumwi nanampon. ☩

13 Aeno arop te waeman woupwirápara, Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar mámá fwapi wa kuno.’ ”

Leodisia mekamp siosén sámp-kérépámp kar

14 Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: ‘Tá amo ankár Leodisia mekamp siosomp enselén kar ankwap kumwia sámp-kérépampo. Am kar te ará: ‘Ono te kare kar fi kor yaknamp arop, ono Kwaromp kar ponankor yae-párák kare kare kar farákáp nampono. Ono te Kwaro ponankor ankank yoroinámp fi korao ono amwan mámá kar má sámp-kérép rae: ☩

15 Amo apae-apaeñap nínik ponankor te ono wae méri yak nampono. Ono wae mér nampono, amo te námpare mo, amo te touwe fokor mono. Onomp nínik te amo fwap námpare yak nanap, tá amo fwap touwe fokor nanap. ☩

✩ 3:11: Je 1:12 ✩ 3:12: Yé 14:1 ✩ 3:14: Kl 1:15; Yé 19:11

✩ 3:15: Ro 12:11

16 Aenampan maok, amo te touwe fokor kare mo, tá námpare kare mono, amore mek námpare tae morok napono. Aenapantá ono te amwan táp mekamp ak-sínae rampono.

17 Amo te arakrá sér i konapon: “Ono te wae mani tokwae, tá ankank kápae kare tank nampon. Ono te ankank ankwap mo namp yak mono, po-nankor fwap pwi nampon.” Aerá sénapao maok, mono. Amo kwatae kare yak napo, arop fárakapao amwan aropomp mwanap pourou námpon. Amo te ankank moráp arop yakria, yi wurumpi yakrá amo pourou mwar waempyam yirímp mo, yak napao maok, amo am te mér mo napon. ☩

18 Aenapantá ono amwan mámá níník sánk rae: Onomp gol te yaomwi mek yankapea nanko yiki kwapwe námpono. Amo fwap am táman mani fek sámpea amo fwap mani tokwaeráp arop yak nanapono. Tá amo fwap waempyam wupwi mani fek sámpea waráp pourouk oupouroup napo, arop fárakap fwap amo pourou saráp yak nap nke mo napo, amo fwap pwarápae mo nanapono. Tá amo fwap gris marasin mani fek sámpea waráp yi mek papea, fwap nke nanapono. ☩

19 Táte ono ankwap arop fárakapan warákár namp kwamp te, am fárakapamp níník kwatae fwapokwap naeria am fárakapan yopor i konampono. Ae konampara, amo ankár amoku i konap ankankan níníkia am ankank kwatae te younkwe mwaek sírampo. ☩

20 Amo onan nkeae. Ono ménki fek fokopeyakrá poporokwaprá yak nampon. Táte arop ankwap

✩ 3:17: Lu 12:21; Je 2:5 ✩ 3:18: Ais 55:1 ✩ 3:19: Hi 12:7

onomp kar wuri wawia onan ménki kik-pwar nánko te, ono am mek youmpea am aropént yakria, tá ono méntér fár, tá mao onont fánaenámpón. [◊]

²¹ Táte arop yorowar kwe-pwarari námp te, ono fwap man sénanko, onont onomp sia king fek tank naenámpón. Am te wokwaek ono kuri yorowar kwe-pwararea onomp Naropwarént maomp sia king fek tank namp niamp taknámp naenámpón. [◊]

²² Ae naenámpara, arop te waeman woupwirápara, Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar má fwapi wa kuno.' "

4

Yámar mek Kwarén lotunap kar

¹ Am kar wae pwar nánko, ono yámar mek nke nanko, ménki ankárankamp kíkír akwap nánko, am meknámp arop kar wur fokop námp niamp ono manénkír wawi namp niamp, take fek onan sérrá, "Amo narek mapek aokae! Ono amwan wakmwaek koropánk naenámp ankank yénk nae."

² Aeránko maok, ankár kar Yiki Kor Spirit onomp pourou mek kárákárea wae nánko, ono yámar mek nke nanko, kingomp sia ankárankamp tank. Aenánko arop ankárank am sia fek tank. [◊]

³ Aenánko maomp wae te mani tokwae fek sámp konap yumwi jaspa waentar niamp, tá noumouri kor yumwi konílian niamp. Tá am fek fou yimpnámp niampao sia king fek koropea arákari kímpá yak nánko, am te yiki kor yumwi emeral niamp pourouráp nke nampono. [◊]

[◊] **3:20:** Jo 14:23 [◊] **3:21:** Mt 19:28 [◊] **4:2:** Ais 6:1 [◊] **4:3:** Ese 1:28

4 Tá am fek nke nanko 24 sia am sia king tokwaeran ikir tankáp nánko, arop taokeyakáp konap arop 24 * sia fek tankáp. Am arop taokeyakáp konap aropamp pourouk te waempyam wupwi yiríria, maomp me korok gol fekamp kump woukouria tankáp.

5 Am sia king feknámp mékér wae te fápákár akwap nánko, tá maomp pourounk tokwae te oukurér párákapnámp niamp. Am sia wonae fik te fákánek sarom wae yakáp. Am sarom te Kwaromp fákánek spiritan wounáp námon.

6 Am sia king wonae fik te ankwap ankank ént solwara tokwae niamp yak. Aenánko, am te glas mek nke napo, koukwe kwapwe konámp niampono.

Tá yiaworaopwe ankank yiki yakáp nap amore mek yakápría am sia king wonae fik ikir yakáp. Am yiaworaopwe ankank yiki yakáp nap kápae kare yi † éntér mwaek, tá younkwe mwaek kuri oupouri yak. [◊]

7 Ankárarkamp ankank yiki yak námp te laion niamp. Anánk ankank yiki yak námp te bulmakau touroup niamp. Yinink ankank yiki yak námp te maomp yimetáp te arop niamp. Yiawor ankank yiki yak námp te ant tu tokwaerao narek

* **4:4:** Arop ankwapao arakrá ninik i konapono: ‘Arop taokeyakáp konap arop 24’ te, ankwap 12 te Jekopomp tárapú éntér-sámpramp mwearoan wounáprá, tá ankwap 12 te éntér-sámpramp aposel fákáreran wounáprá. Takia tapokwapea te 24no. Kwar te arop ponankoramp Kwarono. Sapta 21:12,14 fek yaknámp karan mént nkeae. † **4:6:** ‘Kápae kare yi’rá sénámp te, yérékrá yakáprá pwar mo, tá ninik kour tokwae karrápono.

◊ **4:6:** Ese 1:5-10

furukarea yárák námp niamp. ‡

⁸ Am yiaworaopwe ankank yiki yakáp nap te am ankákáránk námoku te tokwampok yowe pwaerápono. Tá kápae kare yi am fárákapamp pourouk oupoupouri yak námp te pu-pwaek kuri yakáp, tá mek kuri yakáp námpon. Tá yámarao, tá kumuruk kuri am fárákap te arakrá sér i konapono:

“Kwar Tokwae Kar te
ponankor kárákáre tokwaeráp,
mao te yiki kare,
mao te yiki kare,
mao te yiki kare.

Mao te wokwaek kar yak,
tá oukoumwan yak námp,
tá nánkár wakmwaek kor yakea korop
naenámpón.”

Am fárákapao makrá sénap te anepér mo i konapono. *

⁹ Am yiki yakápnap ankank te yiki yaká yaknámp Kwaro sia king tokwae fek tank námp táman warákárria man loturia, maomp e narek sampokrá ‘Aesio’rá sér i konapono. Tá kápae kare por am yiaworaopwe yiki yakápnap ankank tak nap te,

¹⁰ am 24 arop taokeyakáp konap fárákap támao kor, Kwaro sia king tokwae fek tank nánko, wonae fik pourou méntér éntér mwaeknámp tukupá pér

‡ **4:7:** Arop ankwap fárákap arakrá níník: Kwaro yoroimp ankank ponankor man lotu i konapono: Yao pwae mekamp fir ou mekamp fir tokwae kwapwe, tá aropao poukwap napo tére konap fir ou mekamp kárákáreráp fir, tá ant ou mekamp koupour kar furukur konámp, tá ankank ponankor taokeyak konámp yonkwae kourráp arop. * **4:8:** Ais 6:2-3

i konapono. Tá am fárakap man lotu nap te, mao yaká yagnámp aroponoria napon. Aeria am fárakap náráp gol fekamp kump sia king tokwae tanknámp wonae fik épéria sérrá, ⁵

11 “Tokwae Kar! Amo yinomp Kwarono.
 Amo támao narek karaok yak napo,
 amwan kápae kare aropao warákárria
 waráp e narek sampokria,
 waráp kárakáre ankore mek yakáp mwanap te
 wae pwi kare yak námpon.
 Am te apae riteanápe,
 Amo ankank ponankor yoroi napono.
 Amoku waráp ninik fek yoroia napo,
 am ankank ponankor oukoumwan yak námpon.”

5

Jono buk ankwap moukoupramp nkenámp kar

1 Kwaro sia king fek tankea, maomp yae-párák mwaek yaek buk ankárakkamp sámpá tank nánko nke nampono. Am te pu-pwaek, tá éntér mek kuri kumwi tenapo yak námpono. Tá am buk te fákánek éntu toromphia fápákamánkia pwate napono.

2 Tá ono nke nanko, kárakáre kor ensel ankwap tékén arakrá wumwi, “Kwapwe kare arop te wa mámá buk fekamp torompi tenap éntu má kwaráp naenámp fwap pwi námpon?”

3 Yámar mek kuri tak naenámp arop ankwap yak mo, apárok kuri yak mo. Kwar ankore mek kuri am buk aokoropea am buk mek nke naenámp te yak mo kareno.

⁵ **4:10:** Dan 6:26

4 Ono nke nanko, arop fárakap te am buk fwap aokorop-pwar naenámp arop nke mo mwanap pourou námpantá, ono táman yonkwae touweria éma wae nampono.

5 Aenánko arop taokeyak konámp arop ankárarkao onan arakrá sér, “Amo émi kwapon. Amo nkeae! Juda fi meknámp laion korop námp te, mao king Devitomp arák fekamp taonono. Mao te waeman yopor aropan yorowaria kwe-pwarará apárok anámpá pap námpara, mao fwap am buk fek éntu fákánek ke fek torompiramp kwaráprá fupukuraerá akwap naenámpono.”

Jono Sipsip Morok nkenámp kar

6 Aerámpan maok, ono nke nanko, Sipsip Morok ankárarkao fokopeyak nánko, am te wokwaek faropea napo, sumpwi námp niamp pourouráp. Mao te sia king fek tank nánko, am fek am yiaworaopwe ankank yiki yakáp nap, tá arop taokeyakáp konap aropamp sia man ikarea napo, am kuk mek tank. Aenánko, am te souwe fákánek aokránkirámp, tá fákánek yi. Am yi te Kwaromp fákánek spiritono. Kwaromp am fákánek spirit te ponankor apár mekmwaek tirá kérép námpono. [◊]

7 Am Sipsip Morok te mao akwapea Kwaromp yae-párák mwaek yaekamp buk am sámp.

8 Mao wae am buk sámpeanánko maok, am ankank yiki yakáp nap, tá 24 arop taokeyakáp konap arop, am fárakap Sipsip Morokamp wonae fik pourou méntér éntér mwaeknámp tukupá pé. Am fárakap ankákárank námoku gita niamp sámp, tá dis gol ankárarkamp am mek paura nánákáre

[◊] **5:6:** Sek 4:10

yankap konap top-pwarámpá yak námpráp sámp.
Am te Kwarén koumteouráp aropao kar toropwap
i konap wounápono. ☩

⁹ Tá am fárakap takria maok, tár wourékam
arakrá sámp:

“Amo fwap fákánek ke éntu torompiramp buk
sámpea,
am kwaráp nanap pwi kar napono.

Am te apae riteanápe,
wokwaek arop fárakapao
amwan faropea sumpwi pap napo,
waráp yíri fek amo arop fárakapan
yamokwapea Kwarén sánk napono.

Ye! Amo te ponankor arop fi,
tá ponankor karráp,
ponankor apár mekamp,
tá nkawake make pourouráp ponankor makia,
máte amo warko yamokwap napono. ☩

¹⁰ Amo takia napo,
am fárakap yinomp Kwaromp
pris fákáre yakáp napo,
mao am fárakapamp King yak námon.
Tá am fárakap te king yakápria,
apárokamp koumteouráp arop fárakapan
poukwap mwanapon.” ☩

Sipsip Morokamp e narek sampoknap kar

¹¹ Tá ono warko tokoreyakria, kápae kare
enselomp kar wawi nampono. Am fárakapan
te kouroump mwanap pourou mono, kápae
kare fopwakwap-fopwakwapono. Am fárakapao

✩ 5:8: Sng 141:2; Yé 8:3-4; 15:2 ✩ 5:9: Sng 98:1 ✩ 5:10: Ais
61:6; 1 Pi 2:5,9; Yé 20:6; 22:5

kingomp sia, tá am ankank yiki yakápnap ankank,
 tá arop taokeyakáp nap aropan kor ikiri yakápría
 maok, [◊]

¹² am fárakapao tékén arakrá wumwi:
 “Mámá te Sipsip Morok wokwaek faropea sumpwi
 papaponó.

Mao te waeman e tokwae,
 tá ponankor kwapwe kare ankank,
 kwapwe kare yonkuae koukour,
 tá kárakáre tokwae kar sámp naenámp te,
 waeman pwi kare yak námpono.
 Kápae kare arop maomp e narek sampokria
 man warákarrá ‘Aesio’rá sér mwanap te,
 waeman pwi kari yak námpón!”

¹³ Tá ono kápae kare nkawakwe make ankank
 Kwaro yoroi námp yámar mek yak namp, tá apárok
 yak námp, tá némp mek yak námp, tá solwara mek
 yak námp, maomp kar wawi nampono. Ye! Po-
 nankor ankank ponankor mekmwaekamp yaká-
 nap, ono wa nanko, am fárakapao arakrá sér:
 “Am arop te náráp sia king fek tank nánko,
 tá Sipsip Morokao kuri am yawor
 fwap kápae kare ‘Aesio’rá sénap kar,
 tá e tokwae sánknap,
 tá warákár,
 tá kárakáre am te waeman
 fwap kápae kare por
 sámp saráp yaká yak nenepon.”

¹⁴ Tá am yiaworaopwe yiki yakápnap ankank
 támao sérrá, “Am te kare tak mwanapon.” Tá
 arop taokeyakáp konap fárakapao maomp wonae
 fik tukupá pérrá man lotu napon.

[◊] 5:11: Dan 7:9-10

6*Sipsip Morokao buk fekamp éntu kwarápnámp kar*

¹ Tá ono nke nanko, Sipsip Morok mao am buk éntu fek fákánek ke torompi tari nap ankárarkamp ke kwarokwap. Aenánko, am fek ono wa nanko yiaworaopwe ankank yiki yakápnap am ou mekamp ankwap ankárarkampao kar sénánko, maomp kar te oukurérao párákapnámp niampria mao sérrá, “Amo koropae!” [◊]

² Aerá sénánko ono nke nanko, wupwi kor hos, tá am fek arop tankria pir sámpá tank. Aenánko, yorowar kwe-pwar konap kump man sánk napo, yorowar kwe-pwarará akwapria mao am yorowar kwe-pwarnámp tére oukoumwan térea waerá akwap námpón.

³ Tá Sipsip Morok buk fek éntu niamp torompi tenap anánk ke fekamp kwarokwap nánko, am fek ono wa nanko, anánk ankank yiki yak námp mao sérrá, “Amo koropae!”

⁴ Tá am meknámp hos ankwap korop. Am te noumouri kor. Am fek tanknámp aropan kárákáre sánk napo, mao fwap apárokamp koumteouráp aropamp kwapwe kare ke tirá épéri pwar nánko, am fárákap fwap arop ankwap fárákapan tirá wour mwanapon. Aeria man bainat tokwae kar am tére naenámp sánk napono.

⁵ Tá Sipsip Morok buk fekamp éntu niamp torompinap yininkan kwarokwap nánko, am ke fek ono wa nanko, yiaworaopwe ankank yiki yakáp nap yininkao sérrá, “Amo koropae!”

[◊] **6:1:** Yé 5:1

Aeránko, ono hos yákáre kor * nke nampono. Am fek te arop firamp kápae purump konap skel yaek samp-tank.

⁶ Tá ono wa nanko, yiaworaopwe ankank yiki yakáp nap meknámp arop kar niamp ankwap arakrá sér, “Amo sospen kánanke mek wit ankárarkamp yámar fek térea sámp konámp mani fek purumprá yokwapá papae! Tá amo yininkaopwe sospen kánanke mek bali ankárarkamp yámar fek térea sámp konámp mani fek purumprá yokwapá papae. Aeno amo wel ntia wain souroumpouri kwapon.”

⁷ Tá Sipsip Morok buk fekamp yiawor éntu kwar-pwar nánko, am ke fek yiaworaopwe ankank yiki yakáp nap mekamp yiaworao sérrá, “Amo koropae!”

⁸ Aeránko ono nke nanko, pourou yar faokor akwapnámp hos ankwap am meknámp korop. Aenánko, am fek arop tank. Maomp e te Sumpwi. Tá arop ankwap maomp e te Yaomwi mek Pič mwanap maomp wakmwaek tank. Am anánkaopwean takenkria kárákáre sánk napo, mao koumteouráp arop ponankor yiawor mwaekamp ankárark mwaekamp kírikíri ponankor tirá wour nenepon. Tá am anánkaopwerao tirá wour nenepon te bainat fek, tá yae-porokwe tokwae fek, tá nkawake make touwe fek, tá apárokamp yao pwae mekamp nape firao, arake fek tirá wour nenepon. ☩

* **6:5:** ‘Yákáre kor hos’ te nánkár wakmwaek pwar naenámp yae fek nánko, yae-porokwe tokwae korop naenámpán yénkép námpón.

☽ **6:8:** Ese 14:21

9 Tá Sipsip Morok buk fekamp éntik éntu kwar-pwar nánko, ono nke nanko, waemp fákáre alta ankore mek yakáp. Am arop fárakap te wokwaek Kwaromp kar sámpea kárákáreria arop ankwap fárakapan am kar farákápapo, táman yoporap arop fárakapao tirá wouriap aropono. ☀

10 Am waemp fákáre tékén arakrá wumwi, “Kárákáre Tokwaeráp Tokwae Kar e! Amo yiki kareno! Waráp ninik te ponankor kare karono! Apaekamp ke akwapea pwate nánko, amo apárok yakápnap arop fárakapan kotria yinan tirá wouri nap fek am fárakapan nopok érou nanapono?” ☀

11 Aenapo Kwaro am fárakapan waempyam wupwi tokwaeri moumountukri nénkria mao am fárakapan arakrá sér, “Yumo ankár kánámpár anepér tae morokenke. Nánkár am yopor aropao yumont ankárankamp tére konap yiráp ankwapyaenáp arop fárakapan kor takrá tirá wouranápono. Nánkár am kouroumprá akwapea pwi nánko, Kwaro fwap am fárakapan nopok érou naenámpón.” ☀

12 Tá Sipsip Morok éntu niamp buk fekamp fákap tenap tokwaman kwarokwap nánko, ono nke nánko, némp yérur tokwae koropria apár ponankor oupouroup. Tá yámar te arákarea yam turupwi nokore niamp araknámp nánko, yunk te ponankor noumouri koria maok, yíri niampi ak-wap. ☀

13 Yámar mekamp térme te ponankor apárok mukaria ékrink námp te yao fik kírao oukoumwan

☀ **6:9:** Jo 16:2 ☀ **6:10:** Yé 16:5-7 ☀ **6:11:** Yé 3:4-5; 7:9,13-14

☀ **6:12:** Mt 24:19

noumouri mo námpouk ouwirao nánko, némpouk ponankor ékrink i konámp niamp.

¹⁴ Yámar me tokwaerao kor kwanpae moukoupá pap konap niampará akwap te. Tá faonkwe, ént mekamp apár amor ke fárákapao kor am yakáp i konap pwarará érérékéri tukup.

¹⁵ Tá apárokamp king fárákap ntia e tokwaeráp arop fárákap, tá soldia fákáreamp kepten fárákap, tá mani tokwaeráp arop fárákap, tá kárákáre kor arop, tá kápae kare arop kwaporok tére konap, tá kápae kare arop fwap párák yakáp i konap, am fárákap énénki ponankor pirikimpea apár mekmwaek, tá kounk fi mekmwaek wouri yakáp.

◊

¹⁶ Tá am fárákapao kápae kare faonkwe tokwae, tá péri wi aran wumwirá, “Yumo ankár yinomp pourouk mapek koropá péria Kwaro sia king fek tankrá nke naenámp fek, tá Sipsip Morokamp yonkwae pwarámp korop naenámp fek yinan oupouorenke.

¹⁷ Am te apae riteanápe, am Yae Tokwae fek te am anánkaopwerao arop fárákap kwatae níniki nap fek nopol touwe kwatae nénk nenep yonkwae pwarámp te wae korop nápon. Aenámpara wa fwap am kwe-pwararea yak naenámp?”

7

Kwaromp firáp yakápnap arop fárákapan taok káknámp kar

¹ Ono am yém niamp nkea pwarará, ankwap yém nke nanko ensel yiaworaopwe apár mek

◊ **6:15:** Ais 2:19

yiauwor woupwi mwaek foukouri yakáp. Am fárakap te apárokamp yiawor mwaekamp apár mwaekamp ouwipár sámp-fákeyakáp napo, ouwipár apár mek korop naenámp pourou mo, solwara mwaek kuri korop naenámp pourou mo, yao yowe mek kuri korop naenámp pourou mo.

² Tá ono nke nanko, ankwap ensel yámar aok konámp mwaeknámp yámar meaok korop. Mao te yiki yak konámp Kwaromp taok pap konámp sámpea am yiaworaopwe ensel Kwaro apár ntia solwara souroumpouri siranáponoria kárákáre sánknámp ensel táman kárákáre fek tékén wumwi.

³ Aeria mao arakrá sér, “Yumo te apár ntia solwara, tá yao aráte koupour souroumpouri kwaponio. Nánkár yino Kwaromp tére aropamp yépe kor fek maomp taok kácea pwar nánko maok, wakmwaek yumo am ankank fwap souroumpour mwanapono.” [✳]

⁴ Tá ono wa nanko, koumteouráp arop fárakapan Kwaromp taok kákrámp kouroump napan ‘Arakae’rá sér, “Mao 144,000 ankákárank Israel fi mekamp ponankor koumteouráp aropan Kwaromp taok káká pwar.”

⁵ Aenapo maok, Judamp fekamp 12,000 taok sámp, ta Rubenomp fekamp 12,000, tá Gatomp fekamp 12,000,

⁶ tá Aseromp fekamp 12,000, Naptalaimp fekamp 12,000, tá Manasamp fekamp 12,000,

⁷ tá Simionomp fekamp 12,000, tá Livaimp fekamp 12,000, tá Isakaromp fekamp 12,000,

⁸ Sebulunomp fekamp 12,000, tá Josepomp

[✳] 7:3: Ese 9:4; Yé 9:4

fekamp 12,000, tá Bensaminomp fekamp 12,000. Mámá arop fákáre mao Kwaromp taok sámp napono.

Kápae kare arop ou tokwae Kwarén lotunap kar

⁹ Ono am ankank ponankor nkea pwarará, ono warko tokoreyakria nke nanko, kápae kare koumteouráp arop fárákap koupoukour yakáp napo, am arop fárákap te kouroumpea pwi mwanap pourou mono. Am koumteouráp arop fárákap te nkawake make pourou yípiráp, tá kápae kare arop fi ponankor, tá ponankor apár mekamp, tá ponankor moumountukri karráp, am fárákap sia king wonae fik, tá Sipsip Morok nke námp fek foukouri yakáp. Am fárákap te wupwi kor waempyam tokwaeri yiríria, tá oupuk pwae yaek tia, [☆]

¹⁰ arakrá tékén wumwi, “Nomp Kwar sia king fek tank námp, tá Sipsip Morok am yaworao nomwan warko éréképea nepo, nomo oukoumwan yae-párák yakáp námpono.”

¹¹ Tá ensel fákáre ponankor, tá arop taokeyakápnap arop fákáre ntia yiaworaopwe ankank yíki yakáp nap, am fárákap sia king ikarea yakáp. Tá am fárákap sia king wonae fik pourou méntér éntér mwaeknámp tukupá pérria Kwarén lotu.

¹² Aeria arakrá sér,
“Kare karono,
nomo nomp Kwarén warákára wae mwaro.
Aeria nomo maomp e tokwae érik sér mwaro.
Mao te ponankor kwapwe kare niníkrápara,
nomo man fáparákrá maomp e narek sampok mwaro.

[☆] 7:9: Yé 5:9

Mao te kárákáre kareno.
 Ye! Ponankor kárákáre tokwae te
 maomp pourouk yak nápono.
 Mámá ponankor ankank te maomp sarápono.
 Kare karono.”

Am fárákapao touwe sámpnap ke wae pwarnámp kar

¹³ Tá taokeyak konámp arop ankwapao onan sérrá, “Mámá wupwi kor waempyam tokwaeri yirírnap arop fárákap máte wanon? Tá am fárákap te maoknámp korop napon?” [✳]

¹⁴ Tá ono nopal man sérrá, “Tokwae Kar e! Amoku támao amo mér napon.” Tá mao onan sérrá, “Mámá arop fárákap te wokwaek touwe tokwae yopor aropao nénkao, tia yakápiap arop fárákapono. Am fárákapamp waempyam te Sipsip Morokamp yiri fek yárária napo, maomp waempyam wupwi kwapwe nápono. [✳]

¹⁵ Aenapara, am fárákap Kwaromp sia king wonae fik foukouri yakáp napon. Tá yámarao, tá kumuruk kuri maomp Yiki Kor Nap mek maomp tére tére konapono. Tá Kwar am sia king fek tank konámp, mao námoku am fárákapént yakria taokeyak naenámpono. [✳]

¹⁶ Aenánko am fárákap te mwae touwe mo, éntantá nikip mo mwanapono. Am fárákapan yámar touwe fokor mo, tá ankwap ankank man pourou touwe fokor mo naenámpón.

¹⁷ Am te apae riteanápe, Sipsip Morok sia king amore mek yakria am fárákapan sipsip taokeyak konámp aropnámp taokeyak námpono. Mao te

[✳] 7:13: Yé 7:9 [✳] 7:14: Mt 24:21 [✳] 7:15: Ais 49:10

fwap am fárákap éréképea ént oukurnámp fik ak-wap nánko, am fárákap yiki yak sánk konámp ént fár mwanapono. Tá am fárákapamp yi mekamp émti Kwaro torokor nánko, am fárákap warko éménk mono.” [◊]

8

Sipsip Morokao buk fekamp fákánekan éntu kwar-pwarnámp kar

¹ Tá Sipsip Morok buk fekamp fákánek tompnámp éntu kwar-pwar nánko, am ke fek te pourounk kánanke yak mo, tá yámar mek kar sérar mo, akwapea hap aua fek.

² Aenánko, wakmwaek ono nke nanko, ensel fákánek Kwaromp wonae fik foukouri yakáprá fákánek wur tia fákeyakáp.

³ Tá ensel ankwap koropea alta wonae fik fokopeyak. Mao te gol fekamp dis am mek paura nánákáre souri pokanoria yankap konap yaek sámp-fákeyak. Aenánko man kápae kare paura nánákáre nénk. Am enselo am tia, kápae kare Kwaromp firáp aropamp kar toropwap i konap koupoukarea mént tapokwapea Kwarén ofa i konap golráp alta fek paprá Kwarén sánk. Am alta te Kwaromp sia king wonae fik yak námon.

⁴ Tá am yaomwi souri paura nánákáre yankap nap, ntia Kwaromp koumteouráp aropamp Kwarén kar toropwap i konap, am ponankor enselomp yaek pwarará narek pokea Kwaromp nás mek. [◊]

[◊] 7:17: Sng 23:2; Ais 25:8; Yé 21:4 [◊] 8:4: Yé 5:8

5 Aenánko ensel paura nánákáre yankap konap dis am sámpea alta fekamp yaomwi am dis mek top-pwarámpea am yaomwi sámprá apárok sir. Mao apárok sırarrá pwaránko oukurér tokwae párákapria pourounk tokwae nánko, mékér wae fápárakár akwap nánko, apár némp yérur tokwae.

Enselyiaworaopwerao wur fukurnap kar

6 Tá am fákánek ensel fákánek wur kor tia yakáprá wae wur foukour mwaria nánap.

7 Tá ensel ankárankamp mao náráp wur fokop nánko maok, warákam ais, tá yaomwi ntia yirirént tapokwapea apárok kwarokor pik. Aenánko, ponankor apár yinink mwaekamp ankwap ankárank mwaek kírikíri mwaekamp apár, tá am mwaekamp yao ponankor, tá yiki kor apwar pwaeran kor ponankor yaomwirao fári pwar. ☩

8 Tá ensel anánkao náráp wur fokop nánko, faonkwe tokwae fek yaomwi yurunknámp niamp sinapo, solwara mek piká párákap. Am solwara te yinink mwaek fékérrá oumwi kákea pwate napo, ankwap ankárankamp mwaek te yíri arákarrá yak.

9 Aenánko am solwara mek yiki yakápnámp ankank yinink mwaek pir-pwara nap am te ankárankamp mwaek fi te ponankor surumpwi pwar. Tá sip yinink mwaek pirékarea pwaranap, ankárank mwaek ponankor tokopá akwap. ☩

10 Tá ensel yininkao náráp wur fokop nánko maok, térmé tokwae ankárankamp yaomwi kare saromnámp yurunkia am yámar mek pwararea apárok piká párákap. Ént yinink mwaek pir-pwarará oumwi kák tenap am térmé ankárankamp

✉ **8:7:** Kis 9:23; Jol 2:30 ✉ **8:9:** Kis 7:20-21

mwaek ént oukurnámp mek, tá ént kar mek piká párakap.

¹¹ Am térmeamp e te Top i konámp Marasin. Am ént yinink mwaek pirékarea pwatenap ankárankamp mwaek te, am ént wae top kwatae kare. Aenánko kápae kare arop am ént fánapo, am fárakampamp yare mek topa wae nánko, am fek surumpwi napono.

¹² Tá ensel yiaworao náráp wur fokop nánko, yámar ntia yunk, tá térme ponankor yinink mwaekamp ankárank mwaek ponankor souroumpouri yakáp napo, wae yokor konap am táman kor yinink mwaek pirékarea napo, ankárank mwaek kirikiri wae yokor konámp akwapea kirikip. Aenánko, yámar ntia kumur ankárankamp mwaek kirikiri te wae yokor mono.

¹³ Tá ono nke nanko, tu tokwae ankárankamp yámar mek amorik furukarea akwap. Ta ono wa nanko, mao tékén arakrá wumwi, “Koupoutáráp nap, koupoutáráp nap, koupoutáráp nape, apárokamp koumteouráp arop koupoutáráp nape! Am te apae riteanápe, ankwap yininkaoowe ensel mao náráp wur foukour mwarea nap te, touwe tokwae koumteouráp arop fárakapan korop naenámpón.” [⊕]

9

Ensel éntirao wur fokopnámp kar

¹ Ensel éntirao náráp wur fokop nánko maok, ono nke nanko, térme ankárankamp yámar mek pwarará, apárok piká párakap. Aenánko, Kwaro

[⊕] **8:13:** Yé 9:12; 11:14

man am apár me tokwaeri fi tikiipnámp yak monámp ménki kikíp naenámp ki sánk.

² Am térméao am me kik-pwaránko, am me meknámp yaomwi tokwae yanknap souri niamp aok. Aeria am souri te yámar ntia ouwipáran oupouroup nánko, yámar ntia ouwipár akwapea kirikíp.

³ Aenánko, kápae kare tákár oumpwe niamp am yaomwi souri meknámp apárok pikrink. Tá am fárakapao sámpnap kárákáre te kaoamp touwe sánk konámp kárákáre niampria, am te arop yamp nánko touwe tokwae naenámp ankankono. [◊]

⁴ Tá am fárakapan kar arakrá sér, “Yumo te appwar pwae, tá apárokamp nkwakwe make ankank némpouk forokor konámp, tá yao ankwap aráte kwatae pap kwapon, mono. Yumo ankár am arop fárakap Kwaro naráponoria yépe kor fek taok paprá kumwi námp yak monámp aropan sámpá kwatae pap kipo. [◊]

⁵ Yumo am arop fárakapan touwe sánk nap te akwapea éntik yunk napao maok, am arop fárakapan te tirá wouri kwapon.” Tá am arop touwe kwatae nénknámp kao niamp am támao arop yourounkwe nánko, touwe tokwae naenámon.

⁶ Am taknámp ke fek arop wae sumpwi mwaria mwae kup oupourounk napao maok, am sumpwi mwanap mwae kup te nke mono. Ye, arop sumpwi mwar kar napao maok, sumpwi te am fárakapan sámp mono.

⁷ Ono nke nanko, am tákár fákáre te hos fákárerao yorowarrá tukup mwaria nánap nap niampono.

[◊] 9:3: Kis 10:12 [◊] 9:4: Yé 6:16

Am ankank fárakapamp me korok te gol fekamp kump niamp woukouri yakáp. Tá am fárakapamp yimetáp te arop yimetáp niamp.

⁸ Tá am fárakapamp me pwaе te koumteouramp me pwaе éréi niamp pourouráp. Tá am fárakapamp yu kor te laionomp yu kor niamp.

⁹ Am fárakapamp éntér kor fek te kapa fekamp kárae yiríria yakáp. Tá maomp yowe pwaе énk te yorowar mek tukup mwanap kápae kare hosráp karisamp ounk niampono.

¹⁰ Am fárakapamp kore te kao kore kor niampria, aropan touwe sámp naenámp marasin am meknámp sánk konámp kore kor wiráp yak námpón. Tá am fárakapamp kore kor te arop touwe sánkrá akwapea éntik yunk fek naenámp kárákáre samp naponó.

¹¹ Am fárakap te waeman taokeyak naenámp king yak námpón. Am king te apár me éri fi tíkipnámp yak mo, ankár piknámpamp enselono. Am ensel te Hibru kar fek maomp e ‘Abadon’ ri konapono. Tá nomp Griк kar fekamp e fi te ‘Kápae kare ankank kwataerá kák naenámp aropono’.

¹² Má manénkir koropnámp touwe tokwae kwatae te wae pwar námpón. Wakmwaek korop naenámp touwe tokwae oukoumwan anánkaopwe yak námpón. [✡]

Ensel tokwamao wur fokopnámp kar

¹³ Tá ensel tokwamao náráp wur fokop nánko, ono wa nanko, Kwaromp wonae fik yaknámp alta gol fek yiawor woupwi meknámp kar sér.

[✡] **9:12:** Yé 8:13

14 Mao am wur fákeyaknámp ensel tokwaman arakrá sér, “Am ensel yiaworaopwe ént Yufretis mwaek fákapá yakáp nap amwar pwar napo tukupanápono.”

15 Aeránko maok, mao wae am yiaworaopwe ensel pwar nánko, wae am fárakapao ponankor koumteouráp arop yinink mwaekamp pírékara nap ankárark mwaek kírikíri ponankor paoki pwar naenápon. Am ensel fárakap te am tére mwanámpria am ke korop naenámp am yae, tá am yunk, tá am korop naenámp yopwar táman yépékrá nánapi yakáp napon. [◊]

16 Tá soldia fákáre hos fek tankáp nap te 200 milion. Ono am kouroumpea sénapo, wawi nampono.

17 Tá ono yém niamp arakria hos fákáre am fek arop tankáp nap nke. Am arop fárakapao yiririnap kárae fek yaknámp te noumouri kor, tá muru kor, tá yar kor. Am hosamp me kor te laionomp me kor niamp arake, tá yaomwi yurunk ntia souri, tá yumwi salfa fekamp yaomwi maomp táp meknámp koroprá fápákár akwap.

18 Am fárakapao koumteouráp arop ponankor yinink mwaek pírékarea pwar napan ankárark mwaek te mámá yininkaopwe ankank kwatae fek paoki pwar napon. Am mámá yaomwi, tá souri, tá salfa yumwi fek yaomwi yurunk námp, hosamp táp meknámp korop námp, am fek paoki pwar nápon.

19 Am hos fákáreamp touwe sánk naenámp kárakáre te táp mek yak, tá maomp kore kor fek yak námpon. Maomp kore kor te tákam niamp me korrápao am me kor fek táman aropan touwe

[◊] **9:15:** Yé 8:7-12

sánk konámpón.

²⁰ Arop ankwapmwaek ponankor oukoumwan am yaomwi ntia souri ntia yumwi salfa fekamp yaomwi fek sumpwi mo nap te, kwatae níník younkwek sir mono. Am námokuráp yae fek yoroia man lotu mwanap ankankan pwar mono. Tá kare! Am fárakap te kwatae spirit fárakapan, tá kwekár kwar mao námoku gol, silva, tá bras, tá yumwi, tá yao am fek yoroinap ankank nke naenámp pourou mo, kar wa mo, yáruk mo, mak i konámp táman lotu napon. [◊]

²¹ Am arop fárakap arop ankwap fárakap tirá wourrá, foupourá, kokoporrá, oukunrá, mak i konapan maok, am pwarará kwatae nínikan kor younkwe mwaek sir mo napon.

10

Jono enselo buk sánk nánko fárinámp kar

¹ Ono am ankank nkea pwarará, ono warko nke nanko, ensel kárakáre kor ankwap yámar meknámp ék. Maomp pourouk te koumwerao oupouroupá yak nánko, fou yímpnámp yépe kor fek kámpá yak. Maomp yimetáp te yámar wae niamp, tá maomp pu kor te oumpwar fokopeyak nánko, ponankor yaomwi yurunk aowarámp námp niamp.

² Mao buk kánanke ankárakkamp yaek fákeyak nánko, am buk fupukurae yak. Mao te yae-párák mwaek pu solwara yumuntuk pumpur, tá yae-mánkwan mwaek pu apár kar fek pumpuri yak námpono.

[◊] **9:20:** Sng 135:15-17; Yé 16:9,11

3 Maomp wumwi kar kárakáre te laionomp kar tokwae niampono. Mao arakrá wumwi nánko, fákánek oukurér párákaprá nopal kar sérar.

4 Am fákánek párákapnámp oukurér kar sérar napo, ono koupour am kumwi naeria nampán maok, ono wa nanko, yámar meknámp kar ankwap onan sérrá, “Am fákánek párákapnámp oukuréramp kar am te amo ankár waráp níník mek fákapea papae. Amo kumwi kwapono.”

5 Tá am ensel ono wokwaek nke nanko, solwara yumuntuk, tá apár kar fek fokopeyak námp, mao yámar mek náráp yae-párák mwaek yae kasampok.

6 Aeria mao narek yiki yaká yak konámp Kwaromp e fek fou e sér. Am Kwar te yámar me ntia am mek yakápnámp ankank ponankor, tá apár ntia am mek yakápnámp ankank, tá solwara ntia am mek yakápnámp ankank ponankor yororoimp Kwarono. Am enselo arakrá sér, “Pwar naenámp ke wae korop námpono. Kwar te warko yépék naenámp pourou mono.

7 Warko wakmwaek ensel fákánerao wur fokop nánko, am wur kar korop nánko, am ke fek am ankank Kwaro nanampria wokwaek sérimp kar te mek yakápan mao wae tére nánko, érik korop naenámpón. Am kar mao náráp tére konap profet fákárean wokwaek kar sérimp tamaono.”

8 Tá am aropamp kar manénkir wawi namp, warko yámar meknámp koropria onan arakrá sér: “Amo akwapea ankwapmwaek pu solwara mek, tá ankwapmwaek pu apár kar fekia fokopeyaknámp enselomp yaek fupukurae yaknámp buk sámpae.”

9 Aeránko, ono akwapea enselonámpokria ono man sérrá, “Amo onan támá buk kánanke sápae.” Tá mao onan sérrá, “Amo sámpea fárae. Am te fária napo, waráp yare mek te yorowar naenámpan maok, waráp táp mek te hani nape kwapwe niamp naenámpón.”

10 Mao takrá séri pwar nánko, ono am buk kánanke enselomp yaekamp sámpea, ono fár. Tá onomp táp mek hani nape kwapwe niamp námpao maok, ono fári pwate nanko, onomp yare mek te yorowara wae.

11 Tá Kwaro onan sérrá, “Amo kápae kare apár mekamp arop firan, tá kápae kare pourou yípiráp aropan, tá kápae kare karráp aropan, tá kápae kare king fákáreran korop naenámp ankank má profet kar warko farákápae.”

11

Arop anánkaopwerao kar farákáp nep kar

1 Ono am fek purump konap yaopwae mear yaopwae niamp sápria onan sérrá, “Amo fárámprá Kwaromp Yiki Kor Nap ntia alta purumpae! Tá amo am mek lotu i konap koumteouráp arop kouroumpae!

2 Aeno amo yár Yiki Kor Nap pu-pwaek yak námp te purump kwapono. Amo ankár pwarampo. Am yár te ankwap fi aropampono. Nánkár am fárakapao koropea am Yiki Kor Némp pumpuri yakáprá tukupea 42 yunk fek mwanapono. [◊]

[◊] **11:2:** Lu 21:24; Yé 13:5

3 Aenapo, ono mámá arop anánkaopwe sámp-kéréd nanko, onomp kar farákáp nenepono. Am arop yawor te yonkwae touweria yirímp konap waempyam yirimpea onomp kar farákáprá akwapea 1,260 yae * fek nenepon.

4 Am anánkaopwe te yao oliv † yawor niamp, tá lam anánkaopwe apár ponankoramp Tokwae Karamp wonae fik yak nepon. ✡

5 Táte arop ankwap fárakap am arop yaworan sámpá yampourou mwaria napo te, am arop yaworamp táp meknámp yaomwi koropria am arop yaworan yopornap arop fárakapan wourouk-oumpi pwar naenámon.

6 Am arop yawor Kwaromp kar farákáp nenep ke fek te, waeman yámar mek warákam ékantá kér nenep kárákáre yak námpón. Tá am arop yawor te ént ponankor yíri arákarrá kák nepo, am támao apárokamp koumteouráp aropan nkawake make kwatae ankank fek kwatae pap nenepon. Kápae kare ke fek am arop yawor tak neria te, fwap tak nenep kárákáre yak námpón.

7 Am arop yawor Kwaromp kar farákápneptére wae pwar nepo, yao pwae mekamp fir am fi tikip monámp apár me éri meknámp narek aokea am arop yaworént yorowar. Yorowaria am arop yaworan kwe-pwararea faopia kák nánko, sumpwi nenepon. ✡

8 Aetenánko, am arop yaworamp yákáre te taun tokwae kar mek akwapnámp mwae kupuk tank

* **11:3:** 1,260 yae te 42 yunk, tá yinink yopwaria yiawor amore mekan sénámon. † **11:4:** ‘Yao oliv’ te kantri Israel firan wounáp námpón. ✡ **11:4:** Sek 4:11,14 ✡ **11:7:** Yé 13:1

nenepon. Am ‘Taun’rá sénap te mek wounáprá ‘Sodom’ tá ‘Isip’rá sénapon. Am taun tokwae mek táman wokwaek am arop yaworamp Tokwae Karan yaopwae porokopramp fek faropá papapono.

⁹ Arop ankwap fárakap ponankor apár mekamp, tá ponankor arop fi, tá ponankor karráp, tá nkawake make pourou yípiráp ponankor, makia am arop yaworan, fwaprá kar sumpwi neponoria am yákáre nkerá tukupea yinink yae akwapea yiawor yámar kuk námp fek mwanapon. Tá arop fárakap am arop yaworamp yákáre ‘Apár me mek pap kwapono’rá sér mwanapon.

¹⁰ Tá apárokamp koumteouráp arop am arop yawor sumpwi nep táman warákáránkrá tár sámprá fir fépérrá nouroup arop fárakapan ankank nénk. Am te apae riteanápe, am profet yawor apárok yakápnap koumteouráp aropan ponankor touwe nénk konepantá mwanapon.

¹¹ Yinink kumuria yiawor yámar kuknámp yae fek táman Kwaro yiki yak naenámp nékér am arop yaworamp yákáre mek sámp-kérép nánko, am arop yawor fárámpea fokopeyak. Aenepo, arop fárakap am arop yaworan nkea apáp tırinka wae.

¹² Tá am arop yaworao wa nepo, kar ankwap yámar meknámp tékén am arop yaworan arakrá wumwi, “Yumo narek mapek aokenke!” Aeránko maok, am arop yawor koumwe mekia yámar mek pok nepo, am arop yaworan yopornap arop fárakap mao pok nep wae nke. [✳]

¹³ Tá am ke fek táman némp yérur tokwae korop nánko, am taun ankárank mwaek kırıkırı kwatae

[✳] **11:12:** 2 Kin 2:11

akwap nánko, sárankok mwaek oukoumwan fwap yak. Tá 7,000 koumteouráp arop am némp yérur fek tapek ponankor surumpwi. Tá ankwap koumteouráp arop fárakap fwap yakáp nap apáp tîrinka waeria, yámar mekamp Kwaromp e sámpá sakap.

¹⁴ Anánkaopwe touwe tokwae kwatae korop námp wae pwarane. Aeno koupoutáráp nap, wawenk! Yininkan korop naenámp touwe tokwae te wae wonae fik kar námpón. [◊]

Ensel fákánerao wur fokopnámp kar

¹⁵ Tá ensel fákánerao náráp wur fokop nánko, ono wa nanko, yámar meknámp kar ankwap tékén arakrá wumwi: “Nomp Tokwae Kar ntia maomp Krais am anánkaopwe te apár-apár ponankoramp Kingono. Tá mao ankár King yaká yak naerámpón.

[◊]

¹⁶ Tá am 24 arop taokeyakáp i konap arop Kwaro nke námp fek sia fek tankáp i konap, am fárakap Kwaromp wonae fik apárok tukupá pérrá Kwarén lotu. [◊]

¹⁷ Am fárakapao sérrá,
“Tokwae Kar, amo Ponankor Kárákáreráp
Kwarono!

Amo oukoumwan yak nap,
wokwaek kar amo yakap,
amo wae waráp kárákáre tokwae sámpea,
amo King yak napono.

Aenapantá yino amwan ‘Aesio’rá séreano.

¹⁸ Ankwap fi arop, waráp kar wa te monoria yonkwae pwarámp napan maok,

[◊] **11:14:** Yé 9:12 [◊] **11:15:** Dan 7:13-14; 1 Ko 15:24-25; Yé 19:6

[◊] **11:16:** Yé 4:4,9-10

nopok waráp yonkuae pwarámp te wokuae kó-
rop námpon.

Oukoumwan má ke fek te,
sumpwinap arop kot mwanapono.

Oukoumwan má ke fek te,
nopok kwapwe kare ankank
waráp tére aropan nénk nanap keno.

Am te profet fákáre,
tá waráp koumteouráp arop fárakap ponankor
amwan apápria,
waráp yae ankore mek yakáp i konap,
eráp arop fárakap,
e moráp arop fárakapan kor
ponankor mént nopok nénk nanapono.
Oukoumwan te apár kwatae pap
konap arop fárakapan
kwatae pap nanap kenono.” [◊]

¹⁹ Am taokeyakáp konap arop fárakap takrá
séri pwar napo, yámar mek yaknámp Kwaromp
Yiki Kor Nap ménki kik-pwar napo, Kwaromp
kontrak tanknámp bokis am Yiki Kor Nap mek
tank konámp érik tank. Aenánko, mékér wae
fápárakár akwap nánko, pourounkria oukurér
párakap nánko, apár némp yururria kápae kare
aisráp warákam ék námpon.

12

Yupu ntia wunépir wounápnámp kar

¹ Tá yámar mek wunéri tokwae ankwap korop
námp te arake: Yupu * ankárankamp yakria, yámar

[◊] **11:18:** 2 Ko 5:10; Yé 1:8; 20:11-13 * **12:1:** ‘Yupu’rá sénámp te,
Israel firan sénámpón.

te mao náráp pourouk waempyamnámp yirímp. Tá yunk maomp pu ankore mek yak. Tá kump mek éntér-sámpramp térme yak námp maomp me korok woukwap.

² Mao te táráp † yakria, táráp fárakap naenámp touwe tokwae sámpria tékén apánka wae.

³ Aenánko, ankwap wunéri yámar mek korop. Am wunéri te ará: Wunépir niamp ankwap yak. Am te noumouri korao maok, fákánek me kor, tá fére-sámpramp souwe aokránkirámp, tá kump fákánek kingao woukour i konámp niamp am fákánek me korok yakáp.

⁴ Maomp kore kor fek ankárank mwaek kírikíri térme yámar mekamp yaokwampia apárok épér. Aenánko, anánk mwaek kírikírikamp térme mwar yámar mek yak. Tá am wunépir yupu-táráp sámp naerianámp, maomp wonae fik yakria am yupu-táráp sámpenanánko, man am táráp sámp-nonkorop nanampria yépékrá yak.

⁵ Tá yupu poumou-táráp sámp. Am táráp te nánkár téképá yakria wakmwaek koumteouráp arop fárakap ponankor kárákáre fek poukeyak naenámp ain yaopwae sámp naenámpón. Am yupu wae táráp sámpenanánko, koupour kar am táráp sámp ea narek pokea Kwaronámpok maomp sia king fek sámpá tukup.

⁶ Aenapo, tá am yupu farákapea kwar saráp mek akwap. Ampok te wae Kwaro maompor némp nánapi pwate nánko, man ampok taokeyakáppria man fir nénkrá tukupea 1,260 yae fek mwanapon.

† **12:2:** ‘Táráp’rá sénámp te, Jisaso Israel fi mek ékianámpán warko yámar mek pokea Kwaromp sia king fek tank námpán sénámpón.

7 Oukouumwan te yámar mek yorowar tokwae korop nánko, Maikel ntia maomp ensel fákáre wunépirént yorowar. Tá am wunépir ntia maomp ensel fákáre nopok kor yorowaria maok, [◊]

8 mao te yorowar kwe-pwar mwanap kárakáre te yak mono. Aenapara, am fárakap te warko yámar mek yakáp mwanap pourou mono.

9 Tá Kwaromp ensel fákáre am wunépir apárok far-sinapon. Mao te am wokwaek kar yakámp tákam Satan, ponankor aropan kot i konámp arop, tá ponankor koumteouráp aropan poupwekáp i konámp aropono. Man apárok far-sírrarrá maomp ensel fákáreran kor méntér fárrarámprá épér napon.

[◊]

10 Tá ono wa nanko, yámar meknámp tékén arakrá wumwi: “Oukouumwan te nomp Kwaro nomwan wae warko érékép námpono. Maomp kárakáre wae érik korop nánko, mao King yak námpono. Tá maomp Krais wae kárakáre tokwae sámp námpono. Am te apae riteanápe, am nomp ankwapyaenáp fákáreran kot i konámp arop nomp Kwaro nke námp fek wae fek, tá kumuruk, am fárakapan kot i konámpaon maok, oukouumwan te wae ensel fákáreran apárok far-sinapono. [◊]

11 Nomp ankwapyaenáp fákáre wae Sipsip Morokamp yíri fek kárakáre sámpea, maomp kar kare farákápria amnap níník fek yopor aropan yorowar kwe-pwararea yérépea pwar napono. Am fárakap te apárok kwapwe kare yakáp mwaria níník mono. Numwar yopor aropao tirá wouranáponoria yénképá yakápi napono.

[◊] **12:7:** Ju 9 [◊] **12:9:** Stt 3:1; Yé 20:2-3 [◊] **12:10:** Jop 1:9-11; Sek 3:1

12 Aenapara, yámar me amo, tá yumo ponankor yámar mek yakáp nap, yumo te warákár kipo! Aeno amo apár, tá amo solwara yumo mér kipo! Yumwan touwe tokwae kwatae korop naeane. Satan te wae yumonapok pík tenámpono. Mao te náráp ke wae fae tákáre nánko, táman mér námp kwamp, yonkwae pwarámp tokwae námpón.

13 Am wunépir te nke nánko, námwan apárok farsinapantá, akwapá am poumou-táráp sámpnámp yupu táman yérépe.

14 Tak námpantá maok, am yupu furukarea náráp némpouk kwar saráp mek farákap akwapea am wunépir panek yak nánko, fwap yakanoria, tu tokwaeramp yowe pwae yawor nénk. Tá am ampok man taokeyakáprá fir nénkrá tukupea, yinínk yopwaria yawor táman amore mek.

15 Tá am wunépir táp meknámp ént ayam nánko, am ént tokwae am yupuamp wakmwaek kwarákarrá akwap. Am wunépiramp nínik te éntao akwapea am yupu sámp nánko, yupu sumpwianoria.

16 Aenámpan maok, kwarao am yupuan yae-wouria kwar mek tákár pík nánko, ént am mek píká pwar.

17 Tá am wunépir te am yupuan yonkwae pwarámpea yárakia maomp ankwap tárápuan [‡] yorowar naeria. Am koumteouráp arop fárakap te Kwaromp ponankor loaok tukupria Jisaso farákápnámp kar kárákáre fek sámp-fákeyakápnap arop fárakapono. [◊]

[‡] **12:17:** ‘Tárápu’rá sénámp te Jisasomp wakmwaek tukupnap arop fárakapnámp. [◊] **12:17:** 1 Pi 5:8

18 Tá am wunépir te solwara woupwi mek fokopeyak námpán.

13

Yao pwae mekamp fir anánkaopwe koropnep kar

1 Tá ono nke nanko, yao pwae mekamp fir solwara * meknámp korop. Mao te souwe fére-sámpramp, tá fákánek me korráp. Am souwi fek fére-sámpramp kump kingao woukwap konámp am fek woukouri yak. Tá maomp me kor fek te e ankwap yakáp. Am e fi te ‘Kwarén nkwakwe make wouroump séri konap’ enono. *

2 Am yao pwae mekamp fir oukoumwan ono nke nanko te, lepat niamp, tá maomp pu kor te beamp pu kor niamp. Tá maomp top kor te laionomp top kor niamp. Tá am wunépirao náráp kárákáre am yao pwae mekamp firan sánk námpono. Man mao námoku niamp king yakanoria papria, man kárákáre tokwae sánk námpon.

3 Am yao pwae mekamp firamp me kor ankwap te wae yankopea sumpwi pap nap niamp pourouráp. Aenámpao maok, maomp me kor fekamp ankáráp te wae aoporea warko fwap námpon. Tá arop ponankor am yao pwae mekamp firan kokorokoria maomp wakmwaek tukup napon.

4 Am wunépirao náráp kárákáre yao pwae mekamp firan sánk námpara, arop ponankor am méria wunépiran lotu napon. Tá am yao pwae mekamp firan kor loturia arakrá sér, “Wa mámá

* **13:1:** ‘Solwara’rá sénámp te, arop fi ponankoran wounáp námpón. ◊ **13:1:** Yé 17:3,7,12

yao pwae mekamp fir niamp make pourouráp yak námpón? Wa fwap méntér yorowar naenámp pwi námpón?”

⁵ Tá Kwaro am yao pwae mekamp firao numwar takanoria pwate nánko, mao kara waerá Kwarén wouroump kar sénámpón. Tá mao wae take pourouráp térerá akwapea 42 yunk fek naenámpón.

⁶ Mao náráp top kor kununkarrá Kwarén wouroump-séria, Kwaromp e fek, tá Kwaromp némpouk, tá Kwaromp firáp yámar mek yakáp nap man kor wouroump-sénámpón.

⁷ Kwaro ‘Mao numwar takano’ ria pwate nánko, mao Kwaromp koumteouráp aropént yorowaria kwe-pwararea am fárakapan apárok tirá nérr námpón. Tá mao fwap kárakáre sámpea ponankor arop fi, ponankor apár mekamp, tá ponankor karráp, tá ponankor pourou yípiráp arop makia ponankor aropan poukwap naenámpón. ☩

⁸ Apárokamp ponankor koumteouráp arop, am fárakapamp e yiki yak sámp mwanap aropamp eráp buk fek wokwaek Kwaro apár yoro mo námp fek kumwi moimp, am fárakap yao pwae mekamp firan lotu napon. Am buk te wokwaek sámp-wouroumpap Sipsip Morokamp bukono. ☩

⁹ “Arop te waeman woupwirápara, mao ankár mámá kar fwapi wa kuno.

¹⁰ Táte Kwaro ankwanan fákápa yakano-rianánko te, ankár akwapea fákápa yak naenámpón. Táte Kwaro arop ankwap bainat fek sumpwianorianánko te, mao ankár bainat

◊ 13:7: Yé 11:7 ◊ 13:8: Yé 3:5

fek sumpwi naenámpon. Táte am take pourouráp ankank korop nánko te, Kwaromp koumteouráp arop ankár kárakáre fek Kwarén mér nap sámp-fákeyakáp kip.” [◊]

11 Tá ono nke nanko, yao pwae mekamp fir ankwap, kwar meknámp narek aok. Mao te sipsip morokamp souwe anánkaopwe niamp pourouráp, tá maomp kar te wunépiramp kar niamp pourouráp.

12 Am wakmwaekamp yao pwae mekamp fir te manénkirkamp yao pwae mekamp firamp kárakáre sámpea, am kárakáre fek manénkirkamp yao pwae mekamp firao nke námp fek tére námp. Mao te koumteouráp aropan kárakáre fek poukeyakrá fopwaoka wae nánko, apár ntia koumteouráp arop fárakáp am mek yakáp nap, am manénkirkamp yao pwae mekamp firan lotu napon. Man te wokwaek sumpwi pap mwaria porokwapnap ankáráp kwatae wae aopore tenámpón.

13 Wakmwaekamp yao pwae mekamp fir te nkawake make kárakáre yénkép námpón. Ankwap pourouráp kárakáre te ará: Koumteouráp aropao nke nap fek mao nánko, yaomwi yámar meknámp apárok éká párakáp.

14 Kwar te numwar manénkirkamp yao pwae mekamp fir nke námp fek, nkawake make kárakáre yénkria amnámp ankank támão némpoukamp koumteouráp aropan yankar sérarano ritea yépékrá yak. Mao koumteouráp aropan arakrá sér, “Yumo ankár yao pwae

[◊] **13:10:** Yé 14:12

mekamp firamp wunéri yorororá maomp e narek kakap mwanapono.” Am yao pwae mekamp fir wokwaek bainat fek porokwapá pap napan maok, mao oukoumwan yiki yak námpón. [◊]

¹⁵ Tá Kwaro numwar takanorianánko, mao am wunérían yiki yak naenámp nékér sánk nánko, am wunéri kar sér. Táte arop ankwap fárakap man lotu mo napo te, mao sénánko, tirá wour mwanapono.

¹⁶ Tá wakmwaekamp yao pwae mekamp firao sérrá, “Wuri nke mwanap ankank yae-párák mwaek yae, tá ponankor aropamp yépe kor fek taok paprá kukumwirá párokopria, e kánankeráp arop fárakap, ntia e tokwaeráp yakápnap arop fárakap ntia mani tokwaeráp arop ntia ankank moráp arop fárakap, tá párák yakápnap arop fárakap ntia slev térenap arop fárakap man kor kukumwirá párokop kipo.”

¹⁷ Aenámpara, táte yao pwae mekamp firamp e, tá maomp e fi kouroump námp am aropamp pourouk yak mo nánko te, mao arop ankapan ankank mani fek sámp mo, tá arop fárakapao maonámp ankank mani fek sámp mono. [◊]

¹⁸ Nomo ankár táman fwapi ninik mwaro. Arop wae mér námp kwamp te, yao pwae mekamp firamp e fi kouroumpea kumwi tenámp fwapia mér kuno. Am kouroump námp te arop ankapanamp enono. Am aropamp eramp fi ponankor tapokwap námp te 666.

14

144,000 arop fárakap tár wourékam sámpnap kar

[◊] **13:14:** Mt 24:24 [◊] **13:17:** Yé 14:9-11

1 Ono warko nke nanko, Sipsip Morok Saion faonkwek fokopeyak nánko, 144,000 koumteouráp arop fárakap méntér foukouri yakáp. Aenapo, am fárakapamp yépe kor fek Kwaro Sipsip Morokamp e, tá maomp Naropwaromp e makia kukumwia pwatenámp yakáp. [◊]

2 Tá ono wa nanko, yámar meknámp ounk korop nánko, am te ént souroukoup tokwaenámp niamp, tá oukurérao párákap námp niamp. Am ounk te aropao gita porokwapnap ounk niamp. [◊]

3 Am fárakapao Kwaromп sia king wonae fik, tá yiaworaopwe ankank yíki yakáp nap, tá arop taokeyakáp konap fárakapao nke nap fek tár wourékam ankwap sámp. Am 144,000 koumteouráp arop te wae Kwaro apárokamp koumteouráp arop oumekamp warko yamokwap námp, am fárakap támao saráp am tár kar fwap mér mwanipono. Tá arop ankwap am tár kar mér mwaniap pourou mono. [◊]

4 Am arop fárakap te koumteou fárakapént kwatae níník moi napono. Am fárakap yíki kare yakápi napono. Apae-apae némpouk Sipsip Morok akwap naerianánko te, am arop fárakap maonámpaok tukup konapono. Kwaro wae am arop fárakapan apárokamp koumteouráp arop oumekamp warko yamokwapeanánko, am fárakap te nae-tárápu niamp Kwaro námoku náráponoria Sipsip Moroként warko yamokwapeanánko yakáp napón. [◊]

5 Am fárakap te kwekár sér moi nap, tá kwatae ankanki nap yak mono.

[◊] **14:1:** Yé 3:12 [◊] **14:2:** Yé 1:15 [◊] **14:3:** Yé 7:4 [◊] **14:4:** Je 1:18

Enselyininkaopwerao kar sénap kar

6 Tá ono nke nanko, ensel ankwap yámar mek furukarea akwap. Mao te yaká yak konámp Kwapwe Kare Kar samp námpao, am Kwapwe Kare Kar apárokamp koumteouráp aropan farákáp. Mao am kar farákáp námp te ponankor pourou yípiráp, ponankor arop firan, tá ponankor karrápan, tá ponankor apár mekamp aropan farákáp námpono.

7 Mao tékén arakrá sér, “Kwaro ponankor aropan youroukouprá kot naenámp ke te wae korop námpono. Aenámpara, yumo te ankár man apápria maomp e narek sampok kipo. Yumo ankár yámar me ntia apár, tá solwara, tá ént oukurnámp ponankor yoroinámp Kwarén lotu kipo.”

8 Ensel ankwap manénkirkamp enselén éntér paprá korop. Am wakmwaek koropnámp enselo sérrá, “Némp tokwae Babilon te wae kwatae akwap námpón. Ye, am te wae kwatae akwap námpón. Am némp Babilon támao ponankor koumteouráp aropan nánko, maomp kárákáre kor kokopor nínikaok tukup napono. Am tak námp te mao kárákáre kor wain ént nénk nánko, am fárákapao fánap niampón. [✳]

9 Tá ensel ankwap am anánkaopweramp wakmwaek korop. Am yinink ensel támao tékén arakrá wumwi, “Táte arop ankwap yao pwaé mekamp fir ntia maomp wunériran loturia, maomp taok paprá kumwi námp maomp yépe kor fek, tá maomp yaek sámp námp te,

10 mao te Kwaromp yonkwae pwarámpnámp wain ént ankwap fánaenámpón. Kwar te am

[✳] **14:8:** Yé 18:2-3

wain ént ént karént tapokwapea pap moi námpon. Mao te náráp yonkwae pwarámpnámp kap mek kwarákárria am arop fárakapan nöpok nénk nánko, ankár fár mwanapon. Tá am arop fárakap, yiki kor ensel fárakap nke nap fek, tá Sipsip Morokao kor nke námp fek yumwi salfa fek yurunknámp yaomwi mek touwe kwatae sámp mwanapon. *

11 Tá am yaomwi meknámp aoknámp sourirao am fárakapan touwe sánkria am te narek pok saráp yaká yak naenámp. Am arop fárakap am yao pwae mekamp fir ntia maomp wunériran loturá, tá maomp e fekamp kumwi sámprá, mak i konap arop fárakap te anepér mono. Wae fek, tá kumruk ankár touwe sámpá yakáp mwanapon.”

12 Táte take pourouráp ankank korop nánko te, Kwaromp koumteouráp arop fárakap te ankár kárakáre fek fokopeyakáp mwanapon. Am koumteouráp arop fárakap te Kwaromp loaok tukupria Jisasén mér nap kárakáre fek sámpá yakáp mwanapon. *

13 Tá ono wa nanko, yámar meknámp kar ékria arakrá sér, “Amo kar arakrá kumwiae: Koumteouráp arop fárakap oukoumwan, tá wakmwaek, Tokwae Karamp tére térerá tukupria am meknámp sumpwi nap te, am fárakap fwap warákár mwanapon.” Yiki Kor Spiritao kor sérrá, “Ye! Am fárakapao tére tokwae nap fek te fwap anepér sámp mwanapon. Am fárakap te kwaporok tukup mono. Kwapwe kare niniki nap te am fárakapént yak nánko Kwaronámpok tukup napon.” *

* **14:10:** Yé 13:11-17; 19:20; 20:10,15; 21:8 * **14:12:** Yé 13:10

* **14:13:** Hi 4:10

Kwaromp yonkwae pwarámp apárok ék naenámp kar

¹⁴ Ono warko nke nanko, koumwe wupwi kor yak nánko, am mek arop ankáranks tank námpao maok, maomp pourou te Aropamp Táráp niamp. Maomp me korok te gol fekamp kump woukwapá yakria, mao asmaok wiráp kare yaek fákeyak. *

¹⁵ Tá ankwap ensel Yiki Kor Nap meknámp ek korop. Mao am koumwe mek tanknámp aropan tékén arakrá wumwi: “Amo waráp asmaok fek fir fékerae! Apárokamp fir ponankor wae noumouri námpono. Aenámpara, oukoumwan má ke fek te fir tére mwanap kenono.”

¹⁶ Aeránko am koumwe mek tanknámp aropao náráp asmaok fákeyakrá apárokamp fir wae yápae námp am kar fékér.

¹⁷ Tá ankwap ensel yámar mek yak námp Yiki Kor Nap meknámp ek korop. Mao kuri asmaok wiráp kare yaek samp.

¹⁸ Tá yaomwi poukwapnámp kárákáre sampnámp ensel ankwap alta pwarará korop. Mao asmaok wiráp kare sampnámp enselén tékén wumwiria sérrá, “Amo am waráp asmaok wiráp kare fek ponankor apár mekamp wain ki fékéria ankwap fek koupoukourae. Maomp ki te wae ponankor noumouri námpono.” *

¹⁹ Aeránko maok, am enselo náráp asmaok sámp-fákeyakrá wain ki fékéria koupoukour. Tá am wain ki yumwi fekamp tang tokwae mek pumpurékamprá fákap mwaria am mek tirá épér. Am te Kwaromp yonkwae pwarámpono. *

* **14:14:** Yé 1:13 * **14:18:** Mt 13:36-40 * **14:19:** Yé 19:15

20 Tá ensel fárakapao am tang taun tokwae younkwe mwaek yak námp mek wain ke pumpuré kamprá ént fápámp. Aenapo, am yiri tang younkwe mwaek kwarákárria fopweanápi akwapea 300 kilomita fek, tá narek pokea hos top kor fek yaknámp ain fek yak.

15

Fákánek enselo fákánek ankank kwatae fákeyakápnap kar

1 Tá wunéri tokwae ankwap yámar mek korop nánko, ono nkea am táman ninik tokwae. Ono am nke namp te ará: Fákánek ensel fákáre arop kwatae pap mwanap fákánek ankank kwatae ti-fákeyakáp. Táte nánkár am ankank kwatae pwar nánko te, wakmwaek ankwap korop mono. Am fákánek ankank kwatae fek waeman Kwaromp yonkwae pwarámp wae pwar námpón. ☩

2 Tá ankwap ankank solwara tokwae niamp nke. Am te yaomwi yurunkao glas mek yak nánko, nke nap niamp. Tá ono nke nanko, arop fárakap am yao pwae mekamp fir ntia maomp wunériran yorowaria kwe-pwarará, tá am yao pwae mekamp fir, maomp e fi kouroumprá kumwi nap apárok sámp-anámpapono. Am fárakap glas niamp solwara fik foukouri yakáp napo, Kwaro warákárria am fárakapan gita nénká pwate nánko, tá am fárakapao tia yakáp.

3 Aeria am fárakapao Kwaromp tére arop Moses ntia Sipsip Morokamp tá sámp. Am tár te ará:

✩ **15:1:** Yé 15:6-7

“Tokwae Kar, amo ponankor kárákáre tokwaeráp
Kwarono.

Ponankor tére amo tére nap te tokwae kar nánko,
yino nkea ninik tokwae námpon.

Amo ponankor arop firamp King,
tá waráp ninik am te ponankor yae-párákria kare
karono. [◊]

⁴ Tokwae Kar e!

Amo ankárarkampao saráp amo yiki kare yak
napon.

Aenapara, arop ponankor amwan apápria,
waráp e narek sampok mwanapon.

Ponankor arop fi koropea amwan lotu
mwanapon.

Am te apae riteanápe,
waráp yae-párák kare ninik te wae érik korop
námpon.”

⁵ Am pwar nánko, ono warko nke nanko, yámar
mek yaknámp Yiki Kor Nap yak. Am yaknámp Nap
Aokore Yiki Kor Kare ménki kikir akwap. [◊]

⁶ Tá am fákánek ensel fákánek ankank kwatae
arop kwatae pap mwanámpria nap sámp-fákeyakáp
nap, am Yiki Kor Nap pwararea ek mank. Am
fárakap te waempyam kwapwe kare yinka waeria
waentar kwapwe námp képéria, tá mao parák gol
par-sorowaria yakáp.

⁷ Tá yiaworaopwe ankank yiki yakápnap ou
mekamp ankwap ankáralk, mao fákánek dis gol
fákánek enselén nénk. Tá ankár yiki yaká yaknámp
Kwaromp yonkwae pwarámp, am te am fákánek
dis mek top-pwarámpá yak námpon.

[◊] **15:3:** Lo 32:3-4; Yé 16:7 [◊] **15:5:** Hi 9:3

8 Tá Kwaromp kárákáre ntia maomp waeramp souri Yiki Kor Nap mek top-pwarámpá yak. Tá arop ankwap am Yiki Kor Nap mek yoump naenámp pourou mono, nánkár am fákánek enselo fákánek ankank kwatae térea pwaranápono.

16

Fákánek dis mek Kwaromp yonkwae pwarámp yaknámp kar

1 Tá Yiki Kor Nap meknámp kar ankwap korop nánko, ono wa. Mao arakrá tékén am fákánek ensel táman wumwiria sérrá, “Yumo ankár tukupea am fákánek dis Kwaromp yonkwae pwarámp am mek yak námp tirá apárok kokorarenke!” [✡]

2 Aeránko, ensel ankárankao akwapea náráp dis sámprá apárok kwarákár. Aenánko, nkawakwe make kárákáre kor ankáráp kwatae kare yao pwaе mekamp fir ntia maomp wunériran lotu i konap taok papnámp kumwi yaknámp aropamp pourouk koropánk. [✡]

3 Tá ensel anánkao náráp dis solwara mek kwarákár. Tá solwara sumpwi aropamp pouroukamp yiri niampi akwap nánko, solwara mek yakápnap ankank ponankor surumpwi pwar. [✡]

4 Tá yinink enselo náráp dis ént tokwae mek, tá ént oukurnámp mek kwarákár nánko, am ponankor yiri niampi akwap.

5 Tá ono wa nanko, am ént taokeyaknámp enselo sérrá,
“Amo oukoumwan yak nap,

[✡] **16:1:** Sef 3:8; Yé 16:17 [✡] **16:2:** Kis 9:10; Yé 13:11-17 [✡] **16:3:** Kis 7:17-21

tá wokwaek kar amo yakapono.

Amo yiki kareno.

Waráp kot te waeman pwi kare yak námpo.

6 Am arop fárakap te
waráp koumteouráp arop fárakapan,
tá profet fákáreran tirá wour napo,
am fárakapamp yiri kwarákari námpono.
Aenapan, amo am kwatae arop fárakapan
am yiri nénk napo,
mao fár mwanapono.
Am fárakap te waeman nopok kwatae ankank
sámp napon.” [◊]

7 Tá ono wa nánko, alta fek yaknámp ensel arakrá wumwi:
“Kare! Tokwae Kar,
amo te Ponankor Kárákáre Tokwaeráp Kwarono.
Amo koumteouráp arop fárakapamp nínikan
youroukouprá kot nap,
tá waráp kot te kare kar,
tá ponankor yae-párák kareno.” [◊]

8 Tá yiawor enselo náráp dis yámaran kwarákár nánko, Kwaro am arop fárakapan yámaramp yaomwi touwe fek numwar nánakáranorianánko, tak námpo.

9 Am yámaramp yaomwi tokwae te kéntia waeria am arop fárakapan nánakár námpono. Aenámpao maok, am fárakapao am Kwar kárákáre tokwaerápao am ankank kwatae tére námp man wouroump-séria, kwatae nínik pwarará Kwaromp e narek sampok mo napon. [◊]

[◊] **16:6:** Yé 17:6; 18:24 [◊] **16:7:** Yé 19:2 [◊] **16:9:** Yé 9:20-21

10 Tá éntik enselo náráp dis yao pwae mekamp firamp sia king fek kwarákár. Aenánko, maomp yae ankore mek yakápnap arop firan kírikíp tokwae korop. Aenánko, am fárakap touwe kwatae sámpria am táman námokuráp sérékam fek yourounkwe. [☆]

11 Am fárakapao náráp pouroukamp touwe, tá ankárápan níníkria yámar mekamp Kwarén wouroump sérar. Aenapao maok, náráp kwatae níník nap younkwe sirarrá Kwaronámpok korop mono.

12 Tá tokwam enselo náráp dis ént tokwae Yufretis mek kwarákár. Aenánko, ént ponankor torokwari pok nánko, yámar aoknámp mekamp king ntia ami fákáre korop mwanap muae kup nánapi yak.

13 Tá ono nke nanko, kwatae spirit yininkaopwe péni niamp ankwap wunépiramp táp meknámp korop, tá ankwap yao pwae mekamp firamp táp meknámp korop, tá ankwap kwekár profetomp táp meknámp korop.

14 Am kwatae kare spirit te nkawakwe make kárákáre yorororia, mao te apárokamp ponankor aropamp kingonámpok tukup. Mao te tukupea am fárakap ntia maomp ami fákáreran ankára mek koupoukarea pwate nánko, am ponankor kárákáreráp Kwaromp yae tokwae fek yorowar mwanaprianápon. [☆]

15 “Wawenke! Ono arop mér monámp ke fek oukun naenámp aropao koupour korop konámp araknámp yumanapok korop nanae! Aenanko,

[☆] **16:10:** Kis 10:22 [☆] **16:14:** 1 Ti 4:1; Yé 19:19

táte arop amp moria, maomp waemptyam fu fwapi poporakor karia yárak námp te, arop fárákapao maomp pouroukamp ankank nke moi napara, am arop te fwap warákár naenámpón.” [☆]

16 Tá am kwatae spirit fákáre king ntia ami fákáre éréképá koropea Hibru kar fek ‘Armagedon’rá sér i konap fek koupoukarrá pwar.

17 Tá fákánek enselao náráp dis sámprá ouwipár yak námp mek kwarákár. Aenánko, Yiki Kor Nap mek Kwaromp sia king feknámp kar ankwap tékén arakrá sér, “Oukoumwan te wae pwarane.” [☆]

18 Tá mékér wae pouri akwap nánko, tá pourounk tokwae korop nánko, oukurér tokwae párákap, tá némp yérur tokwae korop. Am némp yérur te yoporop tokwae, tá kápae kare por apárok yakápnap arop wokwaek take pourouráp koropámp nke moi napan korop námpono. [☆]

19 Aenánko, am taun tokwae yinink mwaek torokopi akwap nánko, kápae kare arop firamp taun tokwae apárok torokopi pikria kwatae akwap. Tá Kwaro taun tokwae Babilonomp ninikan ninikria nopok man kap wain fáraeria fopwaoka wae námpono. Am wain te Kwaromp yonkwae pwarámp tokwae karono. [☆]

20 Tá solwara mekamp apár amor ke ént mek wae fopweri pikrink. Tá faonkwe ankwap ankáránk warko yak mono.

21 Tá warákam ais tokwae kar ékrink. Ponankor am ais faokore ankákáránkamp kápae te 50 kilogram niamp arakeno. Am yámar meknámp

[☆] **16:15:** Lu 12:37-40; 1 Te 5:2; Yé 3:3 [☆] **16:17:** Yé 16:1 [☆] **16:18:** Yé 8:5 [☆] **16:19:** Yé 14:8-10

arop pourouk éká pépér nánko, arop fárakap am warákam ais fek tapek touwe kwatae sámp napon. Tak nánko, am arop fárakap námwan ais warákamao fupuknámp fek táman Kwarén wourouump-sérar napon. [◊]

17

Kwaro kokopor yupuan kot naenámp kar

¹ Ensel fákánek, fákánek dis fákeyakápnap ou mekamp ankwap ankáranks koropea onan sérrá, “Amo koropae! Mámá kokopor tokwae konámp yupu, mao te narek kápae kare ént tokwae yummuntuk tank námp, nopok touwe kwatae sámp naerianámp, ono amwan yénkép nae rae.

² Apárokamp king fákáre méntér kokoporrá paokopi napon. Tá apárokamp arrop ponankor mao kuri méntér kokoporrá paokopria, mánmán ént fépéria ni konapnámp épépérép napon.” [◊]

³ Tá Yiki Kor Spirit onomp pourou mek kóropá kárákáreria onan kakapea kwar saráp mek sakwap. Aenánko, ampok ono nke nanko, yupu ankáranks yao pwae mekamp noumouri kor firamp yumuntuk tank. Am yao pwae mekamp firamp pourouk te kápae kare e kárámpá top-pwarámpá yakáp. Am e ponankor te Kwarén nkawakwe make wourouump-sénap eno. Tá am yao pwae mekamp fir te fákánek me korráp, tá féresámpamp souwe fákánek me korok aokránski rámp.

[◊]

⁴ Am yupu te anánkaopwe pourouráp waempyam noumouri yirímpéa, tá nkawakwe

[◊] **16:21:** Kis 9:24; Yé 16:9,11 [◊] **17:2:** Yé 18:3 [◊] **17:3:** Yé 18:24

make gol fekamp mopor yirir, tá kwapwe kare yumwi ntia mani tokwae fekamp anani kor * yirimp. Tá mao gol fekamp kap yaek samp-tank. Tá nkwakwe make ninik Kwaro nke námp fek mákáre kare námp, tá nkwakwe make oumnámp ankank am yupuamp kokopor ninik fekamp, am ponankor am kap mek top-pwarámpayak.

⁵ Tá maomp e mao námokuráp yépe kor fek kumwi tenapo yak námp te am e fi te wounáp karono. Maomp e kare te ará: “Taun tokwae Babilon. Mao te ponankor kokopor koumteou, tá Kwaro nke námp fek mákáre kwatae konap apárokamp ninikamp éntupwar karenono.”

⁶ Am yupu te Kwarompr koumteouráp arop fárakap, tá arop fárakap Jisasén méria maomp e farákápnap arop fárakapan tirá wouri nápon. Tá ono am yupuan nke nanko, am fárakapamp yiri fária mánmán nánko nke nampono. Ono am nkea korokop tokwaeria ono ninik tokwae.

⁷ Tá enselo onan sérrá, “Amo apaeritea ninik tokwae rape? Ono amwan am yupuamp kar fi mek yak námp yénkép nae. Tá am yao pwae mekamp fir fákánek me korráp, tá souwe fére-sámpframpráp mao am yupu sámpea akwap námp yénkép nae.

⁸ Am yao pwae mekamp firan wae nkeapan maok, oukoumwan te yak mono. Aenámpan maok, nánkár wakmwaek am fi tikip monámp me éri tokwae pwarará narek aokea ponankor moyak naenápon. Apárokamp arop ankwap fárakap Kwaro am fárakapan e wokwaek apár yoro mo

* **17:4:** ‘Mani tokwae fekamp anani kor’rá sénámp fi te Matyu 13:45 fekamp kar fi nkeampo.

námp fek yiki yakáp mwanap aropamp buk fek kumwi mo námp, am arop fárakap am yao pwaē mekamp firan nkean ninik tokwae mwanapon. Am te apae riteanápe, mao wokwaek yakámpao maok, oukoumwan yak moitea, nánkár wakmwaek korop naenámp. [✳]

9 Yonkwae kourráp arop te fwap mámá ankank mér kare naenámp. Mámá fákánek me kor te fákánek faonkwean wounáp niamp nánko, am yupu narek fákánek faonkwe wi fek tank námpon. Tá am fákánek me kor te fákánek kingén wounáp námpon.

10 Éntik te wae moyakáp napo, ankárankamp mwar oukoumwan king yak nánko, ankwap ankárankamp te oukoumwan king yak mono, nánkár wakmwaek kánanke kwarok ke fek saráp king yakea pwar naenámp.

11 Tá am yao pwaē mekamp fir wokwaek yakámp, oukoumwan yak mo námp, am te yuku-pao yaknámp kingono. Aenámpao maok, mao te fákánek kingént ankárankamp fi ara, ponankor kwatae akwap naenámp.

12 Tá amo fére-sámpramp souwe nke nap am te fére-sámpramp kingén wounáp námpon. Am fárakap te oukoumwan king yakáp mo napao maok, man kárákáre sánk napo, yao pwaē mekamp firént tapokwapea ankárankamp ke fek saráp king yakáp mwanapon.

13 Am king fárakap te námoku ankárankamp niníkráp sarápon. Am fárakap te e tokwae ntia

[✳] **17:8:** Yé 13:8

kárákáre tokwae te am yao pwae mekamp firan ponankor sánk mwanapon.

14 Am fárákap te Sipsip Moroként yorowar napo, Sipsip Morokao am fárakapan kwe-pwar naenámpo. Am te apae riteanápe, mao te ponankor tokwae kar yakápnap arop fárakapamp Tokwae Kar, tá ponankor king fákáreramp Kingara námpo. Tá arop ponankor méntér yakáp nap te mao wumwiria nárápono ritenánko, am fárákap maomp karwaok kar tukup konap, am fárakapao kor Sipsip Moroként yorowar kwe-pwar mwanapon.” [◊]

15 Tá am enselo onan sérrá, “Amo wae nke napon, mámá kápae kare ént tokwae kokopor yupu am yumuntuk tank námp te, am te ponankor apár mekamp arop fi, tá tokwae kar arop fi koupoukarea yakáp nap, ponankor pourou yípiráp, tá ponankor karráp arakia yakáp nap tamaono.

16 Am fére-sámp ramp souwe amo nkenap, am te ponankor am yao pwae mekamp firént tapok-wapea kokopor yupuan ampwae sámp napon. Am fárakapao man sámpá yampourouria maomp waempyam ankank ponankor pouroukoup napo, pourou mwar yak naenámpo. Tá am fárakapao maomp pouroukamp émi fária man ponankor yaomwi mek yankap mwanapon. [◊]

17 Ye! Kwaro am fárakapamp níník mek tak mwanap níník nénk nánko mwanapon. Wokwaek tak mwanaprá séri tari námpan napon. Am fárakap te ponankor ankár pourouráp níník fek saráp am

[◊] **17:14:** Yé 19:11-16,19-20 [◊] **17:16:** Yé 18:8

kárákáre kingo námpan sámpea am ponankor yao pwae mekamp fíran nénk mwanapon. Am fárákap te ankár takrá tukupea napo, Kwaro tak nanam-prá sérinámp ankank pwi naenámpón.

¹⁸ Tá am yupu amo nke nap te, am taun tokwae apárokamp ponankor kingén poukwap námpan wounáp námpon.”

18

Babilon kwatae akwapnámp kar

¹ Wakmwaek am pwar nánko, ono nke nanko, ensel ankwap yámar mek pwarará apárok ék. Mao te kárákáre tokwaerápao, maomp mopor te apárok wae tákapa wae.

² Mao tékén kar arakrá sér,
“Taun tokwae Babilon wae kwatae akwapáne.
Mao te wae kwatae akwap teane.

Oukoumwan te am taun te
kwatae-spirit fákáreramp taun yak námpon.
Kwatae-spirit fákáre,
tá oumnámp ant fákáre,
tá kwatae kare ant fákáre,
támao kuri am mek yakáp napon.

³ Am te apae riteanápe,
ponankor fi méntér kokopori napon.

Am te ará:

Am ponankor arop fi méntér kokopor nínik nap te,
am fárákap kárákáre kor wain ént fánap niampón.
Tá apárokamp king fákáre
mao kor mént kokopori napon.
Tá apárokamp bisnis arop fárákap
mani sámp mwanap térerá

am yupuamp nkawake make kikiank ninik tok-wae fek
mani tokwae ti naponon.”

⁴Tá ono wa nanko, yámar meknámp kar ankwap arakrá sér,

“Onomp koumteouráp arop fárakap,
yumo ankár am taun pwararea ek koropenke!
Takria yumo maomp kwatae niniként tukupá tapokwap mwanape.

Tá yumo méntér tapokwapria yumo énénki kwatae ninik fek nopol sámp mwanape. [◊]

⁵Maomp kwatae ninik te
yu tokwae koupoukarrá pokea yámar mek nápono.

Kwar te am taunamp kwatae ninik ponankor te waeman niki yak nápon.

⁶Yumo ankár am kokopor yupuamp nkawake make kwatae ankank fek ankár nopol kor, take pourouráp fek pwi pap mwanapon.

Mao yumwan mokope pourouráp kwatae niniki námp te,

nopol kuri am yumuntuk ankwap koukoumouumpia sánkenke.

Mao te wae kárákáre kor mánmán ént kap mek ouroukoupea yumwan sánk nápon.

Yumo ankár maomp kap mek kárákáre kor mánmán ént ankwap koukoumouumpia sánk napo, fárano. [◊]

⁷Mao námokuráp e sakapria kápae kare nkawake make ankank

[◊] **18:4:** 2 Ko 6:17 [◊] **18:6:** 2 Te 1:6

námokuráp pourouk warákár sánk naenámpan
saráp
tére konámpón.

Aenámpara, yumo ankár kápae kare touwe sámpea
éma wae naenámp nopolokinámp niamp take sánk
kipo.

Mao te námokuráp nínik mek sérrá,

'Ono te Kwin yakria

sia kwin fek tank namp'rá sér i konámpón.

'Námo te kae yupu niampao kwaporok yak nam-
panápe.

Námwan te touwe kwatae korop nánko,
námo ém mo kareno'rá sér i konámpón.

⁸ Aenámpan maok,

nkwakwe make kwatae kare ankank
man ankáránkamp yae fek saráp korop naenámpón.

Nkwakwe make touwe tokwae korop nánko,
kápae kare arop éménka wae,

tá yae-porokwe tokwae korop naenámpón.

Tá Babilon te ponankor yaomwirao fánaenámpón.

Ye! Am te apaeritea námpánápe,

Kárákáre Tokwaeráp Kwar Tokwaerao

maomp kwatae nínik waeman youroukoupi
námpán,

'Nopok touwe kwatae sámp naenámp'rá
sénámpón." [✳]

⁹ King fákáre mao am taun tokwaerént méntér
kokopori nap, tá méntér nkwakwe make kápae
kare ankank sámp napan saráp tére napon. Ae-
napara, am king fárákap man yaomwirao fánánko
souri korop námp nkea, am fárákap náráp éntér kor
feke yae poporokwaprá éménk mwanapon.

[✳] **18:8:** Yé 11:17-18

10 Mao am touwe kwatae sámp nánko, am fárakap námoku kor am take touwe sámp mwana-para, apáp tirinka waeria panek foukouri yakáprá arakrá sér, “Koupouteane, koupouteane, Babilon koupouteane. Am taun tokwae, amo kárákáre kor taun nono. Ankárankamp ke fek saráp nopok touwe kwatae amwan koropáne.” [◊]

11 Tá apárokamp bisnis arop fárakap am taun támantá éménkrá yonkwae touwe napon. Am te apae riteanápe, arop maomp ankank tirá, mani nénk mwanap arop warko yak mono.

12 Am ankank te gol, silva, kwapwe kare yumwi, mani tokwae fekamp anani kor, tá wupwi kor waempyam kwapwe, tá nkawakwe make noumouri kor waempyam, tá waempyam waentar fekamp aráno. Tá kápae kare nkawakwe make nánákáre kwapwe konámp yao, tá ankank ponankor elefan souwe fek yoroinap, tá ankank ponankor mani tokwae fekamp yao fek yoroi nap, tá bras, tá ain, tá kukumwi kwapweráp yumwi fek yoroi nap.

13 Tá ankwap te ará ankank: Sinamon, tá fári konap far, tá yankap konap paura nánákáre, tá nkawakwe make wouri nánákáre, tá sanda kwapwe, tá wain, tá wel, tá pan kwapwe, tá wit, tá bulmakau, tá sipsip, tá hos ntia karis, tá slev yak naenámp arop, maomp níník ntia pourou mani fek sámp konap. Mámá ankank warko mani fek te mono.

14 Bisnis tére konap arop fárakap arakrá man sér mwarea napon: “Am kwapwe kare ankank amo sámp nae kar ri konap te, waeman ponankor

[◊] **18:10:** Yé 19:2-3

amwan pwar-akwap tenámon. Waráp mani tokwae fekamp kwapwe kare ankank ntia waráp kwapwe kare mopor ankank te, wae ponankor amwan pwar-akwap námpon. Amo am ankank warko sámp mono.”

15 Tá bisnis arop fárakap am ankank takrá téreria am taun mek mani kápae kare tákap konap arop fárakap te am taun tokwaerao touwe tokwae sámp nánko, nkea námwan am touwe kwatae korop naenámpan apáp tırink mwanapon. Tá am fárakap panek foukouri yakáprá éménkrá yonkwae touwe tokwae mwanapon.

16 Am fárakapao sérrá, “Koupouteane, koupouteane, am taun tokwae koupouteane! Wokwaek mao te wupwi kor waempyam yirímp, tá nkawake make noumouri kor waempyam, tá maomp pouroukamp mopor kwapwe, gol, tá yumwi kwapwe ntia mani tokwae fekamp anani kor yiriria yakámp!

17 Aempan ankárankamp ke fek saráp takánko, maomp ponankor mani, tá am mopor ankank ponankor kwatae akwap tenámon!”

Tá sip mekamp kepten ponankor, tá ponankor arop mani fek sip mek kounkouria ankwap némpouk tukup konap, tá sip mek tére konap arop ponankor, tá arop ponankor solwara mek mani tákap mwanap tére konap, am arop fárakap panek foukouri yakáp mwanapon.

18 Tá am fárakapao nke napo, am taun wouroukour-námp yaomwi souri nkea arakrá wumwi, “Apae taun mámá taun tokwae niamp yak námpon?”

19 Aeria am fárakap woup kwar yokwaprá námokuráp me korok éperrá yonkwae touweria éménk. Tá am fárakapao wumwirá, “Koupouteane! Mámá taun tokwae koupouteane! Kápae kare sip solwara mek paokop nap, mámá taun tokwaemekamp mani tokwaeráp yakáp i konapono. Koupoute kare, ankárankamp ke fek saráp am ponankor kwatae akwapáne!”

20 Ankwapao kar arakrá sér: “Yumo yámar me ntia Kwaromp koumteouráp arop fárakap, tá yumo aposel, tá profet, yumo ponankor fwap oukoumwan mámá ankank am taun mek korop námp warákáránk mwanapono. Kwaro man youroukoupia nopok touwe kwatae sánk námpono. Tá amnámp nínik te am taun támao yumwan kwatae sokoroi nap fek námpon.” [✳]

21 Am kar pwar nánko, kárákáre kor ensel ankwap yumwi tokwae ankárank wit yánk nou-nounkrá aokop konámp tokwae niamp sámpea, mao am yumwi tokwae kakapea solwara mek sir. Aeria mao sérrá, “Ono mámá yumwi sinamp máte nánkárap taun tokwae Babilon mámaknámp kárákáre kare fek sinapo, arop fárakap warko nke mo mwanapono.

22 Aeria gita aráp, tá nkawakwe make musik, tá poum ke mek fokop nap, tá wur foukour nap, take pourouráp arápánk te, arop fárakapao warko amo yak nap meknámp tak nánko, wa mono. Tá arop ponankor nkawakwe make tére méria yakápnap aropao amo yak nap mek warko take pourouráp arop nke mono. Wit sokwapnámp yumwi ounk te warko yak nánko, arop fárakap wa mono.

[✳] **18:20:** Yé 19:1-2

23 Aropao amo yak nap mekamp lam wae te nke mono. Tá amo yak nap mek tameknámp poumarop yupu sámp naenámp kar, tá yupu poumou nap mek tank naenámp kar wa mono. Wokwaek waráp bisnis térenap arop fárakap apárokamp arop nununkwi yakápi napono. Ta kápae kare arop fárakapan amo foupourrá kwekár sérari napono.”

24 Ta Kwaro am taun nke nánko te, profet fákáre, tá maomp koumteouráp arop tirá wouri-nap kwatae níník te am taun mek yak námpon. Apárokamp arop ponankor yopor aropao tirá wouri nap am támao kor am Babilonomp pourouk sarápi yak námpon.

19

Yámar mek arop fárakap warákár tokwaenap kar

1 Am takianánko, wakmwaek ono wa nanko, yámar mek yakápnap koumteouráp arop ou tokwaeramp wumwi kar tokwae korop. Am fárakapao sérrá, “Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro! Nomp Kwar te mao ankárakkamp támao saráp námwan warko érékép námpon. Mao e tokwae, tá kárákáre tokwaerápono.

2 Kot mek te Kwaro arop fárakapan kwapwe kare níník fek yae-párák kare youroukoup i konámpon. Am kokopor yupu am te apárokamp kápae kare aropan náráp kokopor níník fek kwataerá kák námpono. Aenámpantá, Kwaro nopal man touwe kwatae sánk námpono. Am yupu támao Kwaromp tére arop fárakap tirá wouri tae rinámpantá Kwaro

nopok mao kwatae niniki námp fek érou námpono.”

◊

³ Tá am fárakapao warko arakrá wumwi, “Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro. Am némp tokwae wouroukournámp yaomwi souri yámar mek pok saráp yak námpon.” ◊

⁴ Tá 24 taokeyakáp konap arop ntia yiaworaopwe ankank yiki yakáp námp am fárakap Kwaromp wonae fik pourou méntér éntér mwaeknámp tukuprá Kwaro sia king fek tank nánko, man lotu. Aeria am fárakapao sérrá, “Kare karono. Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro.” ◊

⁵ Tá Kwaromp sia king feknámp wumwinámp kar koropria arakrá sér, “Yumo Kwaromp tére arop, tá yumo párák kar yakápnap arop, ntia yumo e tokwaeráp arop fárakap yumo Kwarén apáp i konap, yumo ponankor Kwaromp e narek sampa-kenke!”

Sipsip Morokao yupu sámpria fir kékérounámp kar

⁶ Tá ono wa nanko te, koumteouráp arop kápae kare fi koupoukarrá yakáprá kar ounka wae nap niamp korop. Tá ént ounk kápae karerao souroukoup tokwae námp niamp, ta oukurér tokwaerao pourounka wae námp niamp. Am wumwi kar arakrá sér,

“Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro!

Tokwae Kar te

mao nomp Kwar Ponankor Kárákáre

Tokwaerápono!

Oukoumwan te mao King Tokwae yak námpon! ◊

◊ **19:2:** Yé 6:10 ◊ **19:3:** Yé 14:11 ◊ **19:4:** Yé 4:9-11 ◊ **19:6:**

Yé 11:15-18; 14:2-3

⁷ Oukoumwan te nomo fwap yonkuae kárámpria warákára waerá maomp e narek sampok mwanámpono!

Sipsip Morokao yupu sámp naerianámp ke te wae korop námpon!

Tá maomp yupuao kor wae nánapi yak námpon. *

⁸ Tá Kwaro man waempyam wupwi korao yiki kareria waentar kwapwe námp man sánk nánko,

maomp pourouk yirímp.”

Am kwapwe kare wupwi kor waempyam te Kwaromp koumteouráp arop fárakapaoinap yae-párák kare ninikan sénámpón.

⁹ Tá onan enselo sérrá, “Amo mámá kar kumwiae: Am arop fárakap Kwaro Sipsip Morokao yupu sámpria fir kékérou námp fek koropenkria wumwinámp arop fárakap te fwap warákár mwanapono.” Tá mao onan sérrá, “Mámá kar te Kwaromp kare kar karono.” *

¹⁰ Aenánko, ono enselomp puk wonae fik piék párákapria man lotu naeria nanko maok, mao onan sérrá, “Amo taki kwaponó! Ono te amo ntia waráp ankwapyaenáp Jisaso farákápnámp kar kárakáre fek sámp fákeyak nap, yumont ankárankamp tére aropono. Amo ankár Kwar ankárankan saráp lotuampo. Am kare kar kar Jisas námoku farákáp námp táman, Yiki Kor Spiritao sámpea profet fákáreran nínik nénk nánko, Jisasomp e érik farákáp konapono.” *

Arop wupwi kor hos fek narek tanknámp kar

* **19:7:** Yé 21:2,9 * **19:8:** Als 61:10 * **19:9:** Lu 14:15 * **19:10:**
Yé 22:8-9

11 Tá ono nke nanko, yámar me kikir akwap nánko, wupwi kor hos ankárankamp yak. Arop am fek tank námp maomp e te ará: ‘Arop námoku térenámp ankár pwar mo i konámp’, tá ‘Kwapwe kare ninik fek saráp i konámp Arop’. Táte mao koumteouráp aropan kotrá youroukoup námp, tá mao yorowar naerianámp, mao te ankár yae-párák kare ninik fek saráp i konámpón.

12 Maomp yi te yaomwirao yurunk námp niamp, tá mao te kingamp kump kápaē kare maomp yépe kor fek yakáp námpón. Maomp pourouk e kumwi tenapo yak námp, am te mao námoku saráp mér námpono. Arop ankwap te mér mono. [◊]

13 Maomp waempyam éri te yíri forokwap rámpán yirímp námpono. Tá maomp e te ‘Kwaromp Kar’. [◊]

14 Yámar mekamp ami fákáre te náráp wupwi kor hos fek tankápria, am fárákap maomp wakmwaek tukup. Am fárákapamp pourouk yiririnap waempyam te wupwi korria yink kwapwe námpono.

15 Maomp táp meknámp bainat wiráp kare yak námp, am bainat ek oukur korop. Aenánko, mao ponankor arop firan am bainat fek tapek yorowaria kwe-pwar naenámpono. Tá mao ain yaopwae sámpea koumteouráp aropan kárákáre fek poukeyak. Mao yumwi fekamp wain ki fákap konap tangmek pumpurékamprá wain ént fákap naenámpono. Am te Ponankor Kárákáre Tokwaeráp Kwaromp yonkwae pwarámp tokwaeran wounáprá sénámpono. [◊]

[◊] **19:12:** Yé 1:14 [◊] **19:13:** Jo 1:1,14 [◊] **19:15:** Yé 1:16

16 Mao te maomp e maomp waempyam fu fek, tá maomp punampore kor mwaekamp waempyam fek e kumwi tenap yak námpono. Am e te ará: “Ponankor kingamp King, tá ponankor tokwae kar yakápnap arop fárakapamp Tokwae Karono.” [◊]

17 Tá ono nke nanko, ensel ankwap yámar yokor námp mek fokopeyak. Mao ant fákáre amorik furukarea paokop napan tékén wumwia sérrá, “Yumo koropea Kwaromp fir kékérrou tokwae fek koupoukourenke!

18 Aeria yumo fwap king fákáreramp pouroukamp émi fár, tá ami kepten tokwae, tá kárákáre kor aropamp émi fár, tá hos fákáre ntia am fek tankápnap arop fárakapamp émi fár mwanapono. Yumo ponankor aropamp émi fépéria amwar yakápnap arop farákáp ntia slev térenámp arop fárakap, tá kwaporok yakápnap arop fárakap, ntia e tokwaeráp arop fárakapamp émi fár mwanapon.”

19 Tá ono nke nanko, yao pwae mekamp fir, tá apárokamp king fákáre, ntia am fárakapamp ami fákáre wae koupoukour yakáp. Am fárakap te am hos fek tanknámp aropan yorowarrá, tá maomp ami fákárerént yorowar mwarea napon. [◊]

20 Aenapan maok, mao am yao pwae mekamp fir ntia kwekár profetén ‘Fápákampi kák námpon. Am profet mao te wokwaek yao pwae mekamp firao nke námp fek nkawakwe make kárákáre yororia koumteouráp aropan poupwekáp námpono. Aenánko, arop fárakap te manénkir yao pwae mekamp firamp e fek náráp pourouk kumwi tiria,

[◊] **19:16:** Yé 17:14 [◊] **19:19:** Sng 2:2

maomp wunérian lotuiapon. Yao pwae mekamp fir ntia kwekár profet, am yawor te oukoumwan yiki yak nep fek yumwi salfa fek yaomwi yurunk nánko, kéntia waenámp me aokore mek épéri pwar napono. [◊]

²¹ Tá am hos fek tanknámp arop, mao am yao pwae mekamp firamp wunérian lotunap ami fákárean am bainat éri maomp táp meknámp korop námp am fek paoki pwar námpón. Aetenánko, ant fákáre am arop fárakapamp émi fépéria yare tokwae napon. [◊]

20

Satan 1,000 yopwar fek fákapá yak naenámp kar

¹ Tá ono nke nanko, ensel ankwap yámar mek pwarará apárok ék. Mao te me fi tikipnámp yak monámp ménkiramp ki, tá sen tokwae makia yaek sámpá ék námpón. [◊]

² Mao am wunépiran sámpea yarokwap námp am te wae wokwaek karkamp tákamono. Am arop támao kápae kare aropan kot i konámp mao te Satan nono. Tá ensel man sen fek 1,000 yopwar fek yak naenámpria yarokwapea pap.

³ Enselo man fi tikip monámp me tokwae mek sámp-sírarrá yumuntük ménki kéría kárákáre fek farákapea pwar. Aetenánko, Satan te warko koumteouráp arop fárakap poupwékáp mono. Mao te nánkár yépékia 1,000 yopwar pwar nánko, wakmwaek man aokor-pwar napo, mao fae tákáre ke fek saráp yárak naenámpón. [◊]

[◊] **19:20:** Yé 13:11-17; 20:10 [◊] **19:21:** Yé 19:17-18 [◊] **20:1:** Yé 9:1

[◊] **20:3:** Ju 6; Yé 12:9

4 Tá ono nke nanko, sia king ankwap yakáp nánko, am fek arop ankwap fárakap tankáp. Kwaro am fárakapan arop youroukouprá kot mwanap kárákáre nénk. Tá ono nke nanko, kápae kare Jisasén méria maomp e érik farákápria Kwaromp kar kárákáre fek farákáp napo, am fek yápare kor fápákárrá épériap aropamp waemp yakáp. Am fárakap te yao pwae mekamp fir ntia maomp wunérian lotu mo, tá maomp taok papnámp kumwi am fárakapamp yépe kor fek ntia yaek yak monap arop fárakap tamaono. Am sumpwinap arop fárakap warko yiki yak sámpea Kraisént king yakáprá tukupea 1,000 yopwar fek napon. ☩

5-6 Am te manénkir arop fárakap apár me meknámp warko ferámpnap keno. Am arop fárakap manénkir ferámp nap te fwap Kwaro námokuráponorá nánkáráp námpara, fwap amwar kar yakáprá warákár mwanapono. Anánk por sumpwi te am fárakapan apárok tirá nérr naenámp kárákáre yak mono. Waeman Kwar ntia Kraisomp pris fákáre yakápria, waeman Kraisént am 1,000 yopwar fek king yakáp mwanapon. (Aeno ankwap sumpwi arop fárakap te am ke fek ferámp mono. Nánkár am 1,000 yopwar yépékia pwar nánko mwanapon.) ☩

Satan touwe tokwae sámp naenámp kar

7 Wakmwaek am 1,000 yopwar wae pwar nánko, am kalabus nap ménki kíkír akwap nánko, Satan fákapá yaknámp wae pwar naenámpón.

✩ **20:4:** Dan 7:27; 1 Ko 6:2; Yé 6:9; 13:16-17 ✩ **20:5-6:** 1 Pi 2:9; Yé 2:11

8 Tá mao érik aokea ponankor apár mekamp yakápnap arop fárakap Gok ntia Magokomp arop firan poupwekáp naenámpón. Satan te am fárakapan akwapea koupoukarea éréképea yorowar naenámpón. Am fárakap te kouroump mwanap pourou mono, ént mekamp kárák niampóno.

9 Tá am fárakapao kápae kare apárok mwaek koropánkria Kwaromp koumteouráp arop fárakap ntia am Kwaro warákár konámp taun sámpsaokarrá souroumpour mwanapono. Aenapan maok, yaomwi yámar meknámp ékria am ami fárakapan ponankor wouroukoump naenámpón.

10 Satano am fárakapan poupwekápiámpara, Kwaro man me aokore tokwae mek salfa yumwi fek yurunknámp yaomwi touwe mek sınaenámpono. Yao pwae mekamp fir, tá kwekár profet am yawor wae am mek yak nepan, am yininkaopwe te wae fek, tá kumuruk kuri, ankár touwe tokwae sámprá yakápi-yakáp mwanapon.

Kwaro kot tokwae naenámp kar

11 Tá ono nke nanko, wupwi kor sia king tokwae tank nánko, am fek Kwaro tank. Tá apár ntia yámar me wokwae farákap akwap teria, warko yak mo.

12 Tá ono nke nanko, sumpwi arop fákáre yakáp nap te, am arop fárakap te e tokwaeráp arop fárakap, tá kwaporok yakápnap arop fárakap, takia sia king wonae fik foukouri yakáp. Tá arop sia fek tank námpao, mao buk ankwapmwaek tia aokop. Mao buk ankwapan kor aok-pwar námp, am te yiki yak sámp mwanap aropamp eráp bukono. Tá mao tankrá ponankor sumpwi aropaoínap Buk

fek yak námp am kumwi nkerá am fek maoianap ankank puri fek youroukoup námpono. [◊]

¹³ Solwara warko am mekamp sumpwi arop yakáp nap tirá kérép, tá apár me ntia Waempomp Némp te am mek yakápnap waemp warko tirá kérép. Aenánko, youroukoup i konámp arop am fárakapan ponankor maoinap ankank puri fek yrukup námpon. [◊]

¹⁴ Mao Sumpwi ntia Waempomp Némp am yaomwi tokwaeráp me tokwae éri mek tirá épér námpón. Am yaomwiráp me tokwae mek pik námp te anánk sumpwino. [◊]

¹⁵ Táte arop ponankor maomp e yiki yakáp mwanap aropamp eráp buk fek tank mo nánko te, am aropan yaomwiráp me tokwae mek tirá épér mwanapon. [◊]

21

Kwaro yámar me ntia apár wourékam yoronámp kar

¹ Oukoumwan te ono nke nanko, yámar me wourékam, tá apár wourékam yak námpono. Manénkirkamp yámar me ntia apár waeman ponankor akwap tenámpono. Solwara warko yak mono. [◊]

² Tá ono am Yiki Kor Taun nke nanko maok, am te wourékam Jerusalem. Am taun te Kwarént yakeanámpao, yámar me pwarará apárok ék. Am te yupurao poumou nap mek tank naeria nánapria mopor i konámp niampono. [◊]

[◊] **20:12:** Ap 17:31; 2 Ko 5:10; Yé 13:8; 19:5 [◊] **20:13:** Ro 2:6; Yé 22:12 [◊] **20:14:** 1 Ko 15:24-26,54-55 [◊] **20:15:** Mt 25:41 [◊] **21:1:** 2 Pi 3:13 [◊] **21:2:** Hi 11:16; Yé 3:12

³ Tá ono wa nanko, sia king feknámp tékén arakrá wumwi, “Nkeae! Oukoumwan te Kwaromp nap koumteouráp arop fárákapént yak námpono! Am te am fárákapamp ou mek yak nánko, mao te Kwaromp koumteouráp arop yakáp mwanapono. Ye! Kwar námoku am fárákapént yakea, maomp Kwar yak naenámpono.

⁴ Mao fwap am fárákapamp yi mekamp émti ponankor torokor naenámpono. Aenánko arop fárákap te warko sumpwi mo, yonkwae touwe mo, éménk mo, touwe sámp mono. Am wokwaekamp ankank te waeman ponankor pwate námpón.” [◊]

⁵ Tá am Arop sia king fek tank námp mao sérrá, “Yumo nkenke! Ono ponankor ankank te wae-man wourékam yoroi pap nampono.” Tá mao warko onan sérrá, “Mámá kar te ponankor wae-man kare kar ara, ponankor arop fwap mér kare mwapon. Kumwiae!”

⁶ Mao onan warko sérrá, “Mámá ponankor ankank wae korop námpón. Máte ono támao ono meki yak, tá ono wakmwaek kar yak nampono. Ono kápae kare ankankamp fi kor, tá ono kápae kare tére ponankor térea pwar konampono. Táte arop ént níkip nánko te, ono fwap yiki yak konámp ént oukurnámp mekamp ént man sánk nanko, fánaenámpón. [◊]

⁷ Táte arop yorowar kwe-pwarareanánko te, Ono fwap am ankank nénk nanampon. Aeria ono maomp Kwar yak nanko, mao onomp táráp yak naenámpón. [◊]

[◊] **21:4:** 1 Ko 15:24-26; Yé 7:17 [◊] **21:6:** Ais 55:1; Jo 7:37; Yé 1:8; 22:13,17 [◊] **21:7:** Ro 8:14-17

8 Aeno arop apápria arári tukup, tá arop Kwarén mér te monoria younkwe sánk konap, tá nkawakwe make kwatae kare ninikráp arop, tá arop tirá wour, tá kokopor ninik, tá foupou, tá kwekár kwarén lotu, tá kwekár i konap, arak i konap arop fárákap te, maomp némp sámp mwanap te yaomwiráp me tokwae salfa yumwi fek yurunknámp am kénti mek pik mwanapon. Am te anánk sumpwino.”

Jerusalem wourékaman sénámp kar

9 Tá ensel ankwap ononampok korop. Am te fákánek ensel arop kwatae pap mwanap fákánek ankank kwataeráp dis samp nap ou mekamp ankwapono. Tá am ensel onan sérrá, “Amo koropae! Ono amwan Sipsip Morokan yupu oukoumwan táman maomp nap mek tank námp yénkép nae.”

10 Yiki Kor Spirit onomp pourou mek korpéa kárákáre nánko maok, enselo onan kakapea faonkwe tokwae fek narek karaok sampok. Tá mao onan am Yiki Kor Taun Jerusalem Kwarént yakea yámar me pwarará ék námp yénkép. [✳]

11 Aenánko, Kwaromp wae tokwae am taun mek wae pouri yak. Am wae te mwar pourouráppria maní tokwae fekamp yumwi wae niamp pourouráp. Ye! Am te yumwi jaspa niampria glas niamp pourouráp koukwe kare.

12 Am taun te yár tokwae narek karaok pok námpón. Am éntér-sámp ramp ménki te yár mek

[✳] **21:10:** Ef 5:27; Yé 15:1; 21:2

yakáp nánko, éntér-sámpramp ensel am ménki po-nankor wonae fik foukouri yakáp napon. Tá éntér-sámpramp Israel firamp e am ménki fek yakáp námpón.

13 Yámar aoknámp mwaekamp yár te ménki yininkaopwerápono. Tá yae-párák mwaek kírikíri yár te taknámp ménki yininkaopweno. Tá yae-mánkwán mwaek kírikíri yár mek te taknámp yininkaopwenono. Tá yámar piknámp mwaek kírikíri yár mek te taknámp yininkaopweno.

14 Am taun yár fi mek te éntér-sámpramp yumwirao yár fi mek kárákáre sánk námpón. Tá Sipsip Morokamp éntér-sámpramp aposel fákáreramp e am yumwi fek yakáp námpono.

15 Am ensel onont kar sénámp te, am taun purumpria yár ntia ménki pupur naenámp gol fekamp yaopwae sámp-fákeyak.

16 Am yár fwe yiawor mwaek te ankárankamp puri fekampono. Ensel te náráp yaopwae am fek némp purumprá akwapeanámp te 2,200 kilomitanono. Am taun tokwaeran purump námp te top yawor ntia aop yawor, tá narek pok námp te, ankárankamp puri fekampono.

17 Mao am yáran kor purumpea am yár ouwou te 144 metano. Am meta te arop fárákapao náráp ankank pupur i konap niampono. Tá ensel am yár purump námpao kor, am meta támáono.

18 Am taunamp yár te Kwaro jaspa yumwi fek yoroi námpón. Tá mao taun táman kor gol fek saráp yoroianánko, am taun te glas wae niamp wae tokwae námpono.

19 Yár fi mek te Kwaro nkawakwe make yumwi

mani tokwae fekamp fek moporia pwate námpon. Ankárankamp yumwi kwapwe am yár fi mek yaknámp te jaspa. Anánk te muru kor yumwi sapaia. Tá yinink te wupwi kor yumwi aget. Yiawor te yiki kor yumwi emeral.

20 Éntik te sadoniks yumwi am te noumouri wupwi méntérnámp. Tá tokwam te noumouri kor yumwi konilian. Tá fákánek te yar kor yumwi krisolait. Yukup te ankwap pourouráp yiki kor yumwi beril. Sárak te mwar pourouráp yar kor yumwi topas. Tá fére te yumwi krisopres. Am te yiki kor niamp, tá yar méntérámp. Mom te mwar pourouráp muru kor yumwi jasint. Tá éntér te mwar pourouráp noumouri kor yumwi ametis.

21 Am éntér-sámpramp ménki fek te éntér-sámpramp mani tokwae fekamp anani kor yak námpono. Ménki ponankor te ankárankamp anani kor tokwae mwarono. Am taun mekamp muae kup te ponankor gol fekamp saráp nánko, glas wae niamp koukwe faokor akwap námpo.

22 Aenámpan maok, ono te am némpoukamp Yiki Kor Nap nke mono. Ponankor kárakáreráp Kwar Tokwae ntia Sipsip Morok am yawor námoku támao am mekamp Yiki Kor Nap yak nepon.

23 Tá am taun mek te yámar ntia yunkamp wae te warko tére mono. Am te apaeria, Kwaromp wae tokwae támao am mek wae sánk námpo. Tá Sipsip Morok mao námoku am mek yokor konámp lamono. [◊]

24 Ponankor arop fi te am némpoukamp wae fek saráp paokop mwanapon. Tá apárokamp king

[◊] **21:23:** Ais 60:19-20

fákáre náráp mopor ankank am mek ti-korop mwanapon.

25 Yámarao am yár ménki te kér mono. Tá kirikíp te am némpouk korop mono.

26 Ponankor arop firamp mopor ankank ntia mani am mek ti-korop mwanapon.

27 Aeno ankank oumnámp, tá arop nkawakwe make pwarápae sánk konámp níník kwatae konap, tá arop kwekár níník i konap, am te am mek yink mo kareno. Sipsip Morokao arop ankwap fárákapamp e Yiki Yak sámp mwanap Buk fek kumwi tenámp am arop fárákap mao saráp fwap am némpouk tukup mwanapon. [◊]

22

Yiki yaknámp ént ntia yaoan sénámp kar

1 Tá am ensel onan ént tokwae yénkép námp, am te yiki yak sánknámp éntao maok, ént te glas niamp koukwe kare. Am ént te Kwar ntia Sipsip Morokamp sia king feknámp oukarea,

2 am némpoukamp mwae-párák akwap námpon. Am ént woupwiaok te maomwaek fi mwaek, tá nkawamwaek fi mwaek kor yiki yak nénknámp yao yakáp námpon. Am yao te ankárarkamp yopwar fek éntér-sámpramp por ki tank konámp. Ankár yunk méntép tank konámp. Tá am yao pwae te ponankor koumteouráp arop firamp pourou mekmwaek fwapokwap i konámp. [◊]

3 Tá kápae kare ankank Kwaro warákár moria kwatae akwapanoria námp te, maomp taun mek yak mo kareno.

[◊] **21:27:** 1 Ko 6:9-10; Yé 3:5; 13:8 [◊] **22:2:** Stt 2:9; Ese 47:1,12; Sek 14:8

Kwar ntia Sipsip Morokamp sia king te am taun mek yak naenámpón. Tá Kwaromp tére arop man lotu mwanapon. [◊]

⁴ Tá am fárakap takria Kwaromp yimetáp nke mwanapon. Tá mao am fárakapamp yépe kor fek náráp e kukumwi naenámpón. [◊]

⁵ Kirikip te warko korop mono. Tá Kwar Tokwae Kar mao saráp am fárakapan wae sánk naenámpara, lam wae, tá yámar wae warko tére mono. Tá am fárakapao king yaká yakáp mwanapon. [◊]

Jisas te koupour ék naenámpónorá sénámp kar

⁶ Tá ensel onan arakrá sér, “Mámá kar te wae-man kare karono. Ponankor arop fwap táman mér kare mwanapon. Kwar Tokwae Karao profet fákáreran náráp kar farákáp mwanap kwapwe kare ninik maomp nínik mek kákria, náráp ensel sámp-kérép nánko, maomp tére arop ponankoran wakmwaek koupour kar korop naenámp ankank ponankor yénk námpono.”

⁷ Tá Jisaso sérrá, “Yumo wawenk! Ono yu-monapok koupour kar korop nanae! Táte arop ankwap mámá buk fek yaknámp profet kar wawia mántwaok námp te, Kwaro man ourour sánk naenámpón.”

⁸ Ono Jon ono am kar wawia, tá am ankank nke nampono. Ono wae wawia nkea pwarará, ono am ankank yénknámp enselomp puk piék párákaprá man lotu naeria.

⁹ Aenanko maok, mao onan sérrá, “Amo taki kwapono. Ono te amo ntia waráp ankwapyaenáp profet fákáre, yumont nomo ankáránkamp tére

[◊] 22:3: Yé 7:15 [◊] 22:4: Mt 5:8; Yé 14:1 [◊] 22:5: Yé 21:22,25

konámpono. Tá ono ponankor arop fárakap mámá buk fek yaknámp karwaok i konap, maomp ankárankamp tére aropono. Aeno amo ankár Kwar ankárankampan saráp lotuampo.”

¹⁰ Tá mao onan sérrá, “Mámá Kwaromp kar mámá buk fek yak námp te amo mek wouroump kwapono. Mono! Kwaro am ankank tére naenámp ke te waeman wonae fik námpono.

¹¹ Aenámpara, arop kwatae níník i konámp te, waeman ankár kwatae níníki námp támao yak naerámpón. Arop oumnámp níník i konámp te, waeman oumnámp níník támao yak naerámpón. Tá arop yae-párák kare níník i konámp te wae fwap yae-párák kare níník támao yak naenámpón. Tá arop yiki kukarrá yak námp te waeman fwap am yiki kukarea yaknámp níník támao yak naerámpón.”

¹² Jisaso sérrá, “Yumo wawenk! Ono te koupour korop nanampon! Tá ono kápae kare aropan nopok nénk nanamp tia korop nanampon. Aeria arop ponankor ankákárankrá ankank maoinap níník puri fek nénk nanampon.

¹³ Ono saráp ono mekia akwap, ono saráp wakmwaek kar yak nampón. Ono támao manénkir ankárank feknámpia akwapea wakmwaek kar pwar námp fekono. Ono te kápae kare ankank ponankor fi korara, ono ponankor térea pwar konampon.

¹⁴ Koumteouráp arop fárakap náráp waempyam yárár korrá yakáp nap te, Kwaro man ourour nénk naenámpón. Am fárakap yiki yak sánknámp yao ki fár mwanap te fwap pwi námpón. Tá am

fárakap Kwaromp taun mek youmpnámp ménkipáraok yink mwanap te fwap pwi námpon.

¹⁵ Aeno asao i konámp niamp ninik fek kápae kare kokopor i konap arop fákáre, foupou i konap arop fákáre, tá kokopor ninik i konap arop fákáre, tá arop tirá wour i konap arop fákáre, tá kwekár kwarén lotu i konap arop fákáre, tá arop ponankor kwekár ninikan warákárrá mántwaok i konap, am arop fárakap te Kwaromp taun mek tukup mo, ek yakáp mwanapon.

¹⁶ Ono Jisas onomp ensel yumonapok sámpkérép nanko pikia mao yumo sios fákáreran am kar farákáp námpon. Ono támao Devitomp yao arák fek taoi nampono. Tá ono maomp fi mekamp tárápono. Tá am térme Wap Kumur aokrá wae tákap konámp te ono támaono.”

¹⁷ Yiki Kor Spirit ntia Sipsip Morokamp yupu am anánkaopwerao sérrá, “Amo koropae!” Tá arop am kar wanámp arop mao kor ankár sérrá, “Amo koropae!” Tá arop éntantá nikip námp kwamp te ankár koropano. Arop ént fánaeria námp kwamp te, ankár koropea Kwaro kwaporok sánk konámp yiki yak sánknámp ént am sámpano.

*Jono mámá buk fekamp kar wanap aropan
kárákáre fek sénámp kar*

¹⁸ Am profet kar mámá buk fek yak námp wanap arop ponankoran ono Jono kar kárákáre fek sénampon: Táte arop ankwap am fek ankwap kar ke paprá sérianámp te, kápae kare kwatae niniki námp fek méntér tapokwapea mámá buk fek

sénámp ankank kwatae tárapokwampia am maomp pourouk akwap naerámpón. [✡]

19 Táte arop ankwap mámá buk fek yaknámp Kwaromp kar ankwapmwaek tirá épéri námp te, maomp yiki yak sámp naenámp yao ki te Kwaro sámp-sínaerámpón. Tá mao te am Yiki Kor Taun mámá bukao sénámp mek te youmpá yak naenámp pourou mono.

20 Am arop kápae kare ankank ponankor korop naenámp farákáprá sénámp arop támao ouk-oumwan sérrá, “Kare karono. Ono koupour kar korop nanae.”

“Ye! Jisas Tokwae Kar, amo koropae!” [✡]

21 Ono nínik namp te, Jisas Tokwae Karao námokuráp nínik fek yumwan yaewourria ponankor yumont yakanoria nampón. Am te kare takano.

[✡] **22:18:** Wkp 4:2; Yé 15:1

[✡] **22:20:** 1 Ko 16:22; Yé 3:11

**Kwaromp Kwapwe Kare Kar
The New Testament in the Karkar-Yuri Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Karkar-Yuri long
Niugini**

Copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Karkar-Yuri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7103f8db-88c2-5fec-8ac4-0edfac04e885